

Peter Janson, född 1826
i Knapagården, Rånnaväg.
Blev medlem i Mormonkykan i
Danmark
Kallades Anton Andersen Janson,
emigrerade till USA
och blev Mormonpastor i Utah

Berättelsen om Anton Andersen Janson (1826-1899)

Och hans hustrur :

Ane Marie (Mary) Palleson Janson och Hanna Torkelson Peterson Janson

Av Doris Ann J. Bishop och Steven Larsen

Tillägnad Anton, Marys och Hanna Jansons eftervärld. Må deras ättlingar alltid minnas och hedra dessa stora förfäder. För deras kärlek, hängivenhet och uppoffringar för dem.

Må deras ättlingar bära deras namn med stolthet och värdighet.

FÖRORD

Namnen "Farfar och Mormor" Andersen och "Tant Hanner" har klingat i mina öron ända sedan jag var liten. Jag visste att han hette Anton Andersen Janson, och att han hade två fruar, en som hette Mary och en som hette Hanna, men det var min "farfar och farmor" Andersen och "faster Hanner Janson". Min mamma, Loa Tingey Johnson, var deras barnbarn och kallade dem vid dessa namn. Hon berättade många historier om dem och pratade om dem med så stor kärlek och respekt att jag satte dem högst upp på min "härefter"-lista. Jag ville lära känna dem!

När jag växte upp i Brigham City, Utah, kände jag en stor stolthet över att veta att mina farföräldrar hade hjälpt till att bygga de byggnader som var mitt livs centrum: några av kapellen, Tabernaklet, Court House, hemmet jag bodde i, andra släktingars hem, Baron Woolen Mills, Bott's Monuments och rester av andra byggnader från United Order-perioden. Jag såg aldrig det gamla i byggnaderna utan snarare arkitekturen i dem, konstruktionen, hur stenarna passade ihop, de tjocka väggarna. Jag kände deras tröst och hemlighet, värmen från människorna som hade byggt dem och levt i dem, andades in dofterna från deras kök, de blandade aromerna från vindarna fulla av lådor med gamla kläder, bildalbum och andra minnen från svunna dagar förbi och hörde deras brutna accenter. Jag såg fram emot varma sommardagar omgiven av äldre tanter (Del, Flor, Kate och May) som min mamma hade bjudit in för att hjälpa till med ett täcke hon hade satt ihop, när de delade med sig av berättelser om sina tidigare liv. Jag visste att de och min mormor (Priscilla) var morfar Andersens döttrar och jag visste att han var en pionjär.

Efter att ha tillbringat trettiofem år i södra Kalifornien, flyttade min man (Shirl Bishop) och jag tillbaka till Utah 1988 efter hans pensionering och bosatte oss i Provo, Utah, där jag riktade min uppmärksamhet mot att forska i släkthistorien. Jag hade några berättelser att skriva, och mitt sökande började. Jag tillbringade långa timmar i kyrkans historiska avdelning i Salt Lake City med att läsa i församlingsuppteckningar, dagböcker och berättelser om pionjärföretag, deltog i föreläsningar av historiker och läste volymer av böcker om Utahs tidiga historia. Jag sökte efter flera av mina förfäder samtidigt, så jag sorterade in informationen i mina pärmar och skrev historien om mina föräldrar och min fars föräldrar.

Jag ärvde missionärsdagböckerna av Anton Andersen Janson, som verkade tre år som missionär i Danmark innan han immigrerade till detta land och bosatte sig i Brigham City, Utah. Jag gick igenom de där små bruna böckerna, men kunde inte tolka den danska som de var skrivna på, fast jag visste att de innehöll nyckeln till viktig information. Åh, vad jag uppskattade de där små böckerna! Sedan gifte en av våra döttrar sig med en ung man som hade varit missionär i Danmark, Dr Jerry Argetsinger, och han erbjöd sig att översätta dem åt mig. Vilken välsignelse det var! Efter översättningen donerade jag dessa böcker till Kyrkohistoriska avdelningen i Salt Lake City, där de är tillgängliga för alla att se.

Sedan, genom en serie mirakel träffade jag en kusin, Dr. Steve Larsen, från Zionsville, Indiana. Vi gick igenom släkthistorien i mina pärmar och tittade på vad jag hade samlat om vår förfader, Anton Andersen Janson. Steve ökade verkligen pressen på mig att börja skriva igen. Han kom till och med ut till Provo flera gånger och hjälpte till att samla in ytterligare information. Han har energin och den tekniska kompetensen med datorn som har gjort underverk med att få mer information och sätta ihop bilder med berättelsen. En annan kusin, Dr. Robert Jenson, från Perry, Utah, har varit mycket hjälpsam med att dela information som han undersökt om bakgrunden till dessa morföräldrar från Sverige och Danmark, samt tillhandahållit några familjebilder.

Det har varit ett trevligt äventyr att besöka och arbeta med dessa två kusiner för att sätta ihop den här boken. Vi har lärt oss mycket om tidsperioden för dessa förfäder, deras liv, deras exempel och de underbara bidrag de har gjort till vår värld. Det är vår önskan att deras berättelser ska fylla våra familjers hjärtan med samma kärlek och inspiration som vi har för dem. Vi hoppas att våra efterkommande kommer att känna ett större släktskap med dem och ser fram emot att vara med dem för evigt.

Vi önskar att hedra och hylla dessa mor- och farföräldrar för att de insåg sanningen i Jesu Kristi evangelium, offrade sina jordiska ägodelar för att komma till Amerika och återupprättade sig själva. Vi är tacksamma för deras tro och hängivenhet till Herren, till deras familjer, för deras vittnesbörd och det stora arv de har lämnat till sina efterkommande.

Vårt tack till våra makar och barn, särskilt för deras kärlek och hängivenhet, deras uppmuntran, läsning av manuskript på olika nivåer, förslag, och uppmaning, Mary Larsen för hennes expertis i att skanna bilder åt oss, Karen Mikkelsen för hennes hjälp med redigering, och Anne Heaston för hennes datorkunskaper. Vårt tack till LaMont Scofield och personalen på BYU Press för den färdiga produkten och många andra.

2012

Doris Ann Johnson Bishop
1675 North 1450 East
(801) 377-8654
Provo, Utah 84604
seandabishop@yahoo.com

Dr. Steven Larsen
1502 Waterford Drive
Zionsville, Indiana 46077
(317) 873-5335
slarsen@iupui.edu

Innehållsförteckning

Tillägnande

Förord

Evangeliet introduceras i Danmark

Missionsarbetet börjar

Avgår till Zion

Bo i Brigham City

Ansvar för kyrka och samhälle

Ane Marie (Mary) Palleson Janson. Sid 57

Recept från Mary Janson

Hanna Torkelson Peterson Janson. Sid 65

Bibliografi

Författare

Anton Andersen Jansons livshistoria

Evangeliet introduceras i Danmark

När mormonmissionärer anlände till Danmark 1850 var scenen klar för introduktionen av Jesu Kristi evangelium av Sista Dagens Heliga. Två viktiga faktorer bidrog till denna inställning, som hade lett till olika slags skolstadgar, t.ex. redan 1814 tillkom de första skollagarna med undervisningsplikt för alla barn i åldrarna 7-14.

Den andra faktorn åstadkoms i och med Danmarks kung död 1849. "Tronarvingen [kung Frederik VII] hölls på avstånd tills en författning enades om, undertecknades och proklamerades den 5 juni 1849." Denna författning innebar bl.a. press-, mötes- och religionsfrihet. Resultatet av dessa handlingar innebar att fler unga män och kvinnor i Danmark var läskunniga än någonsin tidigare och att andra religioner än den lutherska statskyrkan kunde etableras. Traditioner förändras långsamt och det dröjde innan alla medborgare var medvetna om domarna; men grunden lades innan Erastus Snow anlände till Köpenhamn den 14 juni 1850 tillsammans med två följeslagare, Peter O. Hansen och John E. Forsgren, för att upprätta en mission och börja omvända i Danmark för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagar helgon.

Erastus Snows följeslagare, John Forsgren, åkte till Sverige för att kontakta släktingar. På den tiden var lagarna i Sverige inte lika liberala som de i Danmark när det gällde andra religioner, så efter att ha döpt sin bror och syster i Gefle, nära Stockholm, arresterades Forsgren och sattes på ett fartyg för Amerika. Han lyckades dock övertyga sjökaptenen när de anlände till Köpenhamn att han skulle stanna i Danmark, och så släpptes han för att ansluta sig till Erastus Snow och omvända där.

Efter den nya lagstiftningen hade baptister börjat träffas i Danmark och hade en liten grupp anhängare som hade brutit med statskyrkan. Det var bland denna grupp som mormonmissionärerna hade sin första framgång i dop. Under tiden arbetade en av missionärerna, Peter O. Hansen, på en översättning av Mormons bok till danska. Eftersom läskunnigheten var så hög och folket allmänt kände till Bibeln, särskilt Nya testamentet, ville Erastus Snow också ha Mormons bok tillgängligt för dem. De första sidorna i översättningen trycktes i januari 1851, vilket var en stor fördel för missionärerna. Vid den tiden hade en filial av kyrkan organiserats i Köpenhamn. Medan missionärerna och nyomvända fortfarande drabbades av förföljelse från några lokala antagonister, fortskred arbetet med fler missionärer som anlände från Amerika och fler dop utfördes.

Ytterligare försök gjordes att sprida evangeliet till Sverige. Även om deras lagar inte hade ändrats, gjordes viss framgång. I april 1853 kallades äldste Anders W Winberg att föra evangeliet till Sverige, och han började nära Malmö i södra Sverige. Tre dagar efter sin ankomst döpte han åtta personer.

Han organiserade snart filialer i Malmö, Lomma och Lund. I juni hölls en konferens i Lund med ett hundratal deltagare. De flesta möten och dopen hölls under nattens tysta timmar för att undvika arrestering. Eftersom böterna för att hålla religiösa möten var femtio riksdaler (en riksdaler var värd femtio öre på den tiden) och möjligheterna till arrestering var så stora, reste några konvertiter till Danmark, där de kände sig tryggare.

År 1853 när John Van Cott anlände för att ersätta Erastus Snow i Danmark för att presidera över den skandinaviska missionen, hade flera grenar av kyrkan etablerats på Jyllands fastland såväl som på ön Sjaelland, där Köpenhamn ligger. Förutom missionärer från Amerika kallades lokala konvertiter till missionärer strax efter dopet. Förföljelse följde men omvändelsen fortsatte.

En som blev intresserad av evangeliet vid den här tiden var en 28-årig ung man, en svensk som bodde i Köpenhamn där han döptes den 9 november 1854, av äldste John Gronbaek och konfirmerades som en medlem av kyrkan den 12 november 1854. Gronbaek gav honom namnet: Anton Andersen.

Ett barnbarn till Anton Andersen, Dr Robert H Jenson, som bor i Perry, Utah, har gjort omfattande forskning i folkräkningar och församlingsregister tillgängliga i Sverige och Danmark, baserat på namn, datum och platser som Anton hade antecknat i sina dagböcker. I sina dagböcker anger han (Anton) sitt namn som A. A. Jaenson född 26 mars 1826 i "*Elvsborg, Lan. Gallstad, Sverige, son till Johann Jaenson och Ebba Petersdotter*". Han anger också Johannes Jaenson och Anders Jaenson som sina bröder och Jan som sin farfar.

Med denna information fann Dr Robert Jenson att Johannes Jansson och Ebba Petersdotter vigdes den 23 juni 1810 i Gallstads socken. Efter äktenskapet bodde de med hennes familj i Rånnaväg på en gård som hette Knapagord och flyttade sedan till en annan gård som hette *Borjagord*. Termen "*Gord*" betyder gård i Sverige. Det var här som deras fem söner föddes.

Med denna information hittade Dr Jenson följande familj:

Son/Daughter	Date of Birth	Place of Birth	Christened	Date of Death
Jons Johansson	25 Mar 1811	Rannavag, Gallstad, Alvsborg, Sweden	26 May 1811	11 Dec 1876
Anders Johansson	27 Nov 1815	“	28 Nov 1815	1 Feb 1817
Johannes Johansson	28 Jan 1818	“	29 Jan 1818	före 1853
Anders Johansson	21 Jan 1822	“	27 Jan 1822	före 1853
Petter Johansson (Anton Anderson)	6 Mar 1826	“	7 Mar 1826	27 Feb 1899

Två av sönerna (nummer två och fyra) heter Anders Johansson. Det var inte ovanligt när ett barn dog att ge ett efterföljande barn samma namn.

De svenska sidorna är kopierade nedan för er som kanske läser svenska. Det första dokumentet är folkräkningen 1830-1835 över familjen. Det står att de bodde i Rannavag på en gård som heter Knapagord. Familjen är överstruken eftersom de flyttat till en annan gård som heter Borjagord. Det andra exemplaret är från församlingsboken för Peters dop. Hela familjen är listad och deras ålder utom pojken som dog. Från Borjagord anges flera personer, som troligen var vänner till familjen.

Hemman.	Ålder.	Födelse.			
		År	Dag	Ställe	
Län Rannevåg Knapagord	14	M. Joh. Jansson	1787	18/7	Episk.
		H. Ebba Petersdot.	1786	17/12	det.
		J. Jansson	1811	25/11	det.
		J. Johansson	1818	23/1	det.
		J. Anders	1822	21/1	det.
		J. Peter	1826	1/1	det.
	17	M. Lars Johansson			
		H. Matts Johansson			
		J. Anders Johansson			

This census is from the Gallstad Parish, Census 1830-35. Fam. Hist Libr. film #84923. I chose this one because the family is all listed, except the boy that died. They lived in Rannevåg at the time. They are crossed out because the family moved to Groneled in the same Parish.
---Robert Jenson 2012.

45. Lars Jansson. Föräldr. Andreas Lundgren och H. Johanna Andersdotter i Rannevåg. Vår.
Jon Engström; Engström, Andreas
Jonas Jansson; Rannevåg. H. Maria Jansson.
Engström, Johanna Andersdotter i Rannevåg.
67. Peter Jansson. J. Jansson och Ebba
Petersdotter i Rannevåg. Vår. Johanna
Engström; Borjagård. Hakan Nilsson
Jansson. H. Maria Jansson; Borjagård. H. Maria
Nilsson; Rannevåg.
1720. Johannes Jansson. Andreas Jansson och
Ebba Petersdotter i Rannevåg. Vår. Johanna
Engström; Borjagård. Hakan Nilsson
Jansson. H. Maria Jansson; Borjagård. H. Maria
Nilsson; Rannevåg.

They lived in Rannevåg.
---Robert Jenson

Ytterligare forskning fann att familjen 1835 flyttade till Gronelid. År 1842 var Peter (Anton Andersen) det enda barnet som bodde hemma hos sina föräldrar. År 1844 lämnade han hemmet och 1845 bodde han och hans bror Anders i Ulricehamn, Sverige, (en mycket större stad norr om Gronelid) där Anders var listad som kontorist eller köpman. Enligt folkräkningen bodde de två männen i Ulricehamns församling ("i slutet av gatan"). Runt 1847 var det antecknat om Peter: "Han rymde till Amerika." Var den här kommentaren baserad på rykten? Egentligen måste han ha flyttat till Danmark eftersom nästa sida visar honom i Köpenhamn, Danmark, och han angav sitt namn som **Anton Andersen, född 26 mars 1826, i Gallstad, Alvsborg, Sverige**. Härifrån kommer vi att hänvisa till honom som Anton Andersen.

Många år senare hänvisade en dikt skriven för att hedra Antons 70-årsdag i Brigham City, Utah, till hans familj i Sverige med fyra bröder och två systrar. Om ovanstående uppgifter om släkten är korrekta, varför var de två systrarna inte upptagna i församlingsböckerna? Var de kanske konvertiter eller medlemmar av kyrkan i Danmark som han kände sig nära nog att kalla "systrar"?

Hans födelsedag anges i dagboken som den 26 mars 1826, liksom på hans gravsten på kyrkogården i Brigham City, Utah, men i alla församlingsböcker som den 6 mars 1826. Varför ändrade han sitt namn och födelsedatum när han flyttade till Danmark? Hur och varför valde han detta namn? Hur finansierade han sitt uppdrag? Hade han jobbat i flera år och sparat tillräckligt för att ta sig igenom det? När han immigrerade angav han "murare" som sitt yrke i fartygsregistret. Var och hur fick han denna färdighet? Var tillbringade han åren från 1847 när församlingsböckerna visar att han bodde hos sin bror i Ulricehamn, Sverige, till den 9 november 1854, då han förekommer på protokollet i Köpenhamn, Danmark, för sitt dop? Gjorde han en lärlingsutbildning under dessa sju år?

Vi söker fortfarande svar på dessa och många andra frågor om hans tidiga liv, men vi tror att namnen, platserna och datumen har tillräckligt med giltighet för att identifiera Peter Johansson som Anton Andersen medan han verkade på sin mission. När han immigrerade till Utah lade han till sitt efternamn Janson så att han i Utah var känd som **A. A. Janson**, eller **Anton Anderson Janson**. Familjetraditionen indikerar att när hans barn senare i livet bad honom att berätta om sitt tidiga liv, svarade han att han "föddes under en *sagebrush*" och bytte ämne. Så vi vet nästan ingenting om de första åren. Vi har många frågor till honom på vår "härefter"-lista.

MISSIONÄRARBETET BÖRJAR

Anton ordinerades till aronska prästadömet i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga i januari 1855, ordinerades till en äldste i Melchezideks prästadöme den 4 mars 1855 och avsattes som missionär för kyrkan av O. N. Liljenquist, president för Köpenhamnskonferensen i kyrkan samma datum. Anton hade sin mission vid Köpenhamnskonferensen på ön Sjaelland i Slagelseområdet. Två dagböcker har överlevt hans mission från och med den 8 oktober 1855. Han lämnade i dagböckerna nästan

ingen information om sig själv före oktober 1855, förutom namnen på sina föräldrar, farföräldrar och två bröder, sitt eget dop och vigningar.

Antons uppdrag började den 4 mars 1855.

Eftersom missionärer fick rådet att föra dagbok och hans dagbok börjar måndagen den 8 oktober 1855 och visar anteckningar nästan dagligen, antar vi att en första dagbok måste ha gått förlorad. Den 28 oktober 1855 skrev han: "Efter detta skriver jag inte varje dag. Bara när något speciellt händer, för mina reseupplevelser bland bröderna och systrarna är för det mesta desamma." Men han missade bara några dagar resten av sitt uppdrag.

Han var en man med få ord, så bidragen är korta, men det finns en kraftfull anda som kommer genom hans inlägg som visar hans vittnesbörd om och den enorma tron på och hängivenheten till Herrens verk. Hans stavning är ofta kreativ, men läsbar. Vi måste komma ihåg att den engelska stavningen inte standardiserades förrän på 1880-talet, så om han ofta stavade fonetiskt är det okej. Vi är tacksamma för de register han förde.

Det fanns lite förberedelser vid den tiden för missionärerna efter att de kallades, men deras entusiasm för evangeliet, deras ödmjukhet och tro motiverade dem att gå vidare i sitt arbete för att dela evangeliet med andra. När de lärde sig mer om evangeliet, introducerades de till idén om "insamlingen". När de första missionärerna sändes till de brittiska öarna, instruerade mormonprofeten Joseph Smith dem att "förbli tysta om sammankomsten ... tills verket var helt etablerat." I april 1840, när de hade 2 000 konvertiter, träffades apostlarna i Preston, England, med Brigham Young som presiderande och beslutade att verket var tillräckligt etablerat för att tillkännage läran om insamling. Tionde trosartikeln: "Vi tror på Israels bokstavliga insamling och på återupprättandet av de tio stammarna; att Sion kommer att byggas på denna (den amerikanska) kontinenten."

Det missionärsbudskapet skulle föras ut till varje "nation, släkt, tungomål och folk". Så 1850 när missionärer anlände till Danmark var "insamlingen" standardläran för konvertiter. "Efter dop genom nedsänkning, sade de, kom en märklig och oemotståndlig längtan som hänförde dem och fyllde dem med en nostalgi efter Sion, deras gemensamma hem."

Som ett resultat, konverterarna började tänka på Utah (eller Sion som de kallade det) som sitt hem och började planera för att emigrera. De fick också rådet att lära sig engelska, eftersom det var det språk som evangeliet hade uppenbarats på. I sin bok, *Saints of the Seas*, beskriver Conway Sonne hur emigrationen organiserades:

Med förtroende för sin auktoritet, prästadömssystemet och profetiska öden tappade kyrkans ledning ingen tid på att planera detaljerna i migrationen; och detaljerna var många. De var tvungna att lösa problemen med rutt, schemaläggning, tidpunkt för ankomster och avgångar för att minimera kostnader för logi på land, försörja emigranterna för resorna, chartra de mest sjövärdiga fartygen, tillhandahålla erfaret

ledarskap under resan, organisera emigranterna själva, upprätta acceptabla regler för deportering, utnyttja de talanger och färdigheter som finns tillgängliga och finansiera ett mycket kostsamt företag.

Under starkt och praktiskt ledarskap av Brigham Young och hans medapostlar utvecklades ett effektivt system. En fraktagentur etablerades i Liverpool och senare i andra hamnar. Ett kommunikationsnätverk skapades genom missionärerna och olika missionspublikationer...

Samtida var ofta imponerade av mormonledarnas logistiska planering, och migrationen blev så välorganiserad att dess framgång och säkerhetsresultat var utan motstycke. Dessa ledare förutsåg inte bara problem utan lärde sig också av sina misstag. Deras instruktioner till emigranterna visade tydligt en önskan att dra nytta av erfarenhet. Som ett resultat gick inte ett organiserat sällskap av mormonemigranter förlorat när de korsade Atlanten...

Kyrkans ledare chartrade emigrantfartygen, vanligtvis förhandlade de mest förmånliga priserna, och emigranterna fann i allmänhet sitt fartyg i väntan på deras ankomst. Många gick faktiskt ombord samma dag som de anlände med tåg till Liverpool och kunde sova i sina kojor eller på däck. Andra kanske logerar tillfälligt hos lokala kyrkomedlemmar eller på pensionat om det uppstod en försening. Denna noggranna planering besparade konvertiterna riskerna och kostnaderna för att vänta i en hamnstad där de kunde falla offer för självförtroende och bedragare.

Så när Anton gick med i kyrkan hade emigrationsarrangemang redan gjorts i Danmark och några hade redan lämnat. Eftersom han nämnde att han åkte till Sion flera gånger i sin dagbok, vet vi att han tänkte på när han började sin missionsupplevelse. William Mulder ger en sammanfattning av de typiska resande och presiderande äldstes erfarenheter i Danmark:

Han gick in i vilken stuga som helst som skulle bjuda in honom - en vävares, en bonde, en herdebostad, ofta tjänstebostaden på någon egendom. Han fann många som trodde men inte vågade bekänna sin tro, även om han ofta kunde skriva med glädje att han hade döpt någon... Han sålde traktater och böcker och fick regelbundet en bunt av missionstidningen, *Scandinaviens Stjerne*, från Köpenhamn, där han sökte efter prenumeranter bland medlemmar och främlingar som ofta noterade att det var "ljus och sanning" för honom. Då och då läste han ett "bra brev från Sion", som byggde upp hans tro oerhört och stimulerade hans studier av engelska.

Han hjälpte planerade emigranter att få sina pass och ordnade deras transport till Köpenhamn... Han träffade den lokala församlingens presiderande tjänstemän och reste en eller två gånger om året till Köpenhamn för missionsomfattande konferenser.

Ovannämnda publikation, *Scandinaviens Stjerne* påbörjades av Erastus Snow, den första missionspresident i Danmark, under sitt första år, 1850.

Det var en sextonsidig månadsbok tidskrift, som såldes för fyra öre exemplaret. Den här publikationen innehöll budskap från profeten och apostlarna, en introduktion till evangeliet och råd och instruktioner till medlemmarna. [Efter det första året publicerades den halvmånatlig för tre cent per exemplar eller sjuttiofem cent per år.] Detta blev ett viktigt instrument i missionärernas händer och bidrog till att sprida evangeliet. När ett exemplar fanns tillgängligt samlades nära vänner tillsammans med grannar och vänner för att dela det och läsa upp det för dem som inte kunde läsa. Till och med en enda räddad sida blev av värde för dem.

Stjerne var en missionshistorisk skrift, nyhetsblad, emigrantguide och framför allt en serialiserad "Amerikabok". Som bärare av Sions predikningar och epistlar, brev från emigranter, utdrag från amerikanska tidningar och nytryck från Englands Millennial Star och Salt Lake Citys Deseret News, var det ett förråd av information om en ny värld. Här avbildades Sion i fängslade detalj: indiska räder, gräshoppeplågor, vintrar som var hårda eller torra sommar, storleken på skördarna, grundandet av nya bosättningar ... utnämningen av federala tjänstemän, sammankallandet av den territoriella lagstiftaren, kongressdebatter om Utah, firande av den fjärde juli – kort sagt, bönen, arbetet och dansen i Sion. Skandinaviska läsare lärde sig mer om vad som hände i Utah-territoriet än i deras eget samhälle och fascinerade följde mormonernas förmågenheter i deras erövring av öknen och deras ständiga konflikt med världen, ett drama där avfallingar och icke-judar var vanliga skurkar.

Anton, med olika följeslagare, proselytiserade området kring Slagelse från tio mil norrut till Bjerge, till två mil söderut till Næstved, från tio mil västerut till Korsør, till femton mil österut till Ringsted till fots genom åkrar, över vagnsleder, stigar, vägar och vad som var tillgängligt. En gång nämner han att de åkte till ön Samsø, mellan Sjaelland och Jylland, där de tillbringade några dagar, men folket var inte mottagligt för evangeliet. Var sjätte månad åkte missionärerna till Ringsted där de tog tåget till Köpenhamn för att delta i deras missionskonferens. Det fanns lite pengar till tågbiljett, även om medlemmarna då och då gav missionärerna pengar för att hjälpa till med deras transporter. Han nämner ofta administrering till sjuka följt av mirakulösa helande.

Missionärerna fastade ofta och tillbringade tid dagligen med att läsa skrifterna. Eftersom Anton reste så mycket hyrde han förmodligen inte en lägenhet, utan kan ha bott hos medlemmar. Ibland nämner han att han inte kan hitta någonstans att bo. Alla missionärer var tvungna att bära ett id-kort [liknande ett pass] utfärdat av regeringen. Att inte resa med den innebar ofta arrestering och fängelse.

Han hänvisar till "fredliga" möten, vilket antyder att det inte alltid var fallet. Förföljelsen på den tiden i Danmark var inte alls så våldsam som den hade varit tidigare och fortfarande var i andra skandinaviska länder.

Måndagen den 22 oktober 1855 skriver han:

”Vi blev kvar i Haugerup. Gick på kvällen till möte i Fjenslov. Omkring 150 personer hade samlats där. Broder Larssen bad och folkmassan blev genast oregerlig. Men efter att vi sjöng en psalm reste jag mig och bar vittnesbörd om evangeliets första principer i Guds Kungarike och att prästadömet fullhet återställs till jorden igen. Efter att jag pratat ungefär en halvtimme blev de ostyriga igen, så jag avslutade. Broder O. Larssen reste sig, men de började skrika och ropa högt och de förlöjligade oss. Vi tvingades stänga mötet och lämna efter att ha varit där bara 45 minuter. Folket var mycket ogudaktiga och hårdhjärtade.”

Den 24 oktober nämner Anton att bli kallad som överintendent för att ersätta P. Mogensen. Han hade också ansvar för viss korrespondens med missionskontoret i Köpenhamn, viss journalföring för dop, försäljning av exemplar av Stjerne och exemplar av Mormons bok – allt detta nämner han i sin dagbok. Även om förföljelsen hade minskat, berättar han om deras möte söndagen den 18 november:

”Till broder Larssen. Vi fastade och bad. Jag predikade både på morgonen och på eftermiddagen. Jag talade mest om nödvändigheten av Guds tjänare och vikten av att lyssna på dem. Även i många andra viktiga ämnen.

Herrens Ande utgjuts verkligen över församlingen och vi fick alla mat för våra själar. Jag var fylld av fullständig glädje på grund av Guds Ande och välsignelsen som gavs mig och de ämnen som kom att tänka på. De blev tydliga för mig, och alla som hörde förstod dem. Och Herren skall ha äran och priset för detta från och med nu och för alltid.”

Anton har ett fullspäckat schema när han hjälpte medlemmar som emigrerade till Utah med att få ordning på sina papper och följa med dem till Köpenhamn när beskedet kom att deras skepp skulle anlända. Han träffade medlemmar och deras vänner för att predika evangeliet och betjäna deras behov:

20 november: Till Frydelund där syster Margrete var mycket sjuk. Jag bad för henne och smorde henne och hennes smärta försvann omedelbart. Till tåget igen till Peter Nilssens, och till broder Jørgens och syster Ane på Wemmelovmark. Efteråt gick jag till Peter Eskelssens där jag träffade bror O. Larssen. Han kom med besked om att alla som emigrerar borde lämna den 20:e denna månad.

21 november: Till Korsör. Jag skrev ett par brev till broder Ole Larssen. Jag fick också ett brev som innehöll min vittnesmålsbok (referenser), men eftersom det inte fanns någon certifierad i Köpenhamn tidigare, gjorde det mig inget. Till bönemöte i en fridfull skog. Vi var mycket välsignade.

26 november: Till Köpenhamn med de som ska emigrera. Till fullmäktigemöte på kvällen.

29 november: Medlemmarna gick i morse klockan 9.00. Det var en underbar syn att se att de alla var glada och glada över att bli befriade från Babylon och åka hem till den plats där Herren har befallt.

30 november: Alla missionärer här på Sjaelland höll en konferens. Vi fick lära oss mycket om vårt ansvar och våra kallelser och den auktoritet som har getts oss. Vi var mycket glada och inspirerade, och Herrens Ande utgöts över oss.

7 december: Vi smorde syster Eline för tandvärk och huvudvärk, och hon mådde genast bra. På kvällen till broder Peter Hjulmand, där vi träffade flera heliga. Rasmus Hanssen med familj och syster Soffie från Gaasden. Peter Hjulmand och hans familj och vi trivdes med att sjunga psalmer, läsa och prata tillsammans om den tro och det hopp vi har. Alla de som lyssnade kände sig fria i sina själar och blev välsignade.

Deras missionspresident, John Van Cott, släpptes i december, så deras decemberkonferens i Köpenhamn var längre än vanligt för deras slutliga instruktioner från honom och introduktionen till deras nya missionspresident, Hector C. Haight, som hade anlant från Utah. Under konferensen uppmanade president Van Cott äldste Johann Ahmanson att tala till församlingen på engelska. Med tanke på den lilla möjlighet han hade haft att studera medan han proselyterade, uppträdde äldste Ahmanson med stor tillfredsställelse. President Van Cott använde den här demonstrationen för att visa de närvarande skandinaviska heliga hur lätt de kunde lära sig engelska. De ställdes inför den utmaningen. Deras nya missionspresident, Hector H. Haight, hade många instruktioner till dem.

26 december: Vi åkte med N. Nilssen till Roskilde och tog bussen tillbaka till Köpenhamn. På kvällen gick jag för att döpa Mads med Jens Larssen. Vi fick kol vid kalkugnen och gick efteråt till prästskolan.

27 december: Generalkonferensen började klockan 10:00. Klockan 13:30 gick vi på ett möte hos broder Peterssens på St. Gertruestrede om pengar som måste samlas in för några missionärer som är skyldiga till kontoret. Vi samlade in 51 kronor och några skillingar. De som deltog i Köpenhamnskonferensen gav 294 kronor för broder Van Cotts resa. Vi kom överens om att han skulle få 200 kronor kontant och att vi skulle köpa en present med resten. Vi fick 12 knivar och gafflar och 12 silverskedar.

3 januari 1856: Gick runt till flera vänner och sa adjö. Angående alla dessa välsignade dagar måste jag nu säga orden för att tacka den Allsmäktige Gud för hans nåd mot mig, att jag, bland alla människors barn, är värdig att vara ett med alla invånare i det rike som Gud har fört med sig fram i dessa sista dagar. Det här är de lyckligaste dagarna jag har levt; de gav mig mycket kunskap om alla möjliga saker. Så mycket att jag inte kommer ihåg dem alla på en gång. Men det har stärkt min tro och hopp. Det är mitt hjärtas bön till min evige Fader att den ande som är med mig och min kallelse ska växa i mig och ödmjuka mig och lära mig hans vilja. Och att de kommer att föra fram dessa saker till mitt minne när jag behöver dem, att jag lärde mig av mina älskade bröder som jag stöder som kallade och upprätthållna av Gud

Deras möten varade under hela veckan. Sedan, efter ett ömt farväl till president Van Cott, återvände de till sina arbetsfält. I sina danska missionserfarenheter berömde president Van Cott missionärerna för deras hängivna tjänst. Han berättade om kyrkans tillväxt i vart och ett av de skandinaviska länderna och rapporterade om förföljelsen som missionärerna led i vissa områden. Anton återvände till Slagelseområdet och hans ordinarie missionsupdrag fyllda med inspiration från konferensen:

6 januari: Fullmäktigemöte i Svendstrup på förmiddagen och ett offentligt möte på eftermiddagen. På kvällen samlades flera medlemmar och jag döpte 2 systrar (Marin Hedevi Olsen och syster Marie Jenssen). Vi trivdes väldigt bra tillsammans med sång och läsning. Herrens Ande var där bland oss.

9 januari: Några av missionsledarna kallade till fasta för idag. Vi gick tillsammans med flera av Haugerupmedlemmarna kl 10:00 för bön. Vi ajournerade vid middagstid. Klockan 13:30 vi träffades igen och ställde frågor om olika doktriner från medlemmarna. Vi förklarade så gott vi kunde eftersom Herrens Ande gav oss svar.

10 januari: Fastedag. Gick med broder Nils Nilssen till broder Jaeole Jenssen och vigde en flaska olja och smorde syster Jenssen för infektion i halsen och huvudet. Hon mådde genast bättre, men smärtan kom tillbaka igen. Klockan 18.00 vi gick till bönemöte, där många hade samlats — både helgon och främlingar. Herrens Ande var med oss och vi blev mycket välsignade. Senare återvände vi och smorde syster Jenssen igen.

Vi gick på knä och jag bad tillsammans med alla. Vi välsignade vår syster och äldste J Nilssen sa orden, och Herren hörde våra böner och vår syster blev frisk. På morgonen hade vi bön. På eftermiddagen predikade vi och tog del av sakramentet tillsammans. Herrens Ande kom över oss, och vi kände oss glada och stärkta och välsignade.

21 februari: Träffades hos skraddaren P. Nilsen med bröderna Larsen, Nilsen och mig kl 19.00. Det var cirka 100 personer samlade, mestadels män. Vi började som vanligt med sång och bön. Då talade broder O. Larsen.

Efter cirka 3 minuter hade männen hört nog av sanningen. De hade en ledare, G M. Ander Jensen, som kom fram och frågade hur vi hade fått prästadörets fulla auktoritet och många andra saker, som Kristi andra ankomst. Vi använde Bibeln för att svara dem, men de gjorde bara narr av det och började ropa "Falska profeter!" De sa att vi var skurkar med skräp och hotade att slå oss. De hade också en flaska konjak som de ville att vi skulle dricka. Men när vi vägrade att dricka något, hällde de det över våra huvuden. De sa att de skulle arresteras oss etc. Till slut kom en man in i huset och sa åt oss att gå. Vi hade varit i det helvetet nästan en timme. Vi gick därifrån och tackade vår Gud för att han höll sin hand över oss och befriade oss från dessa ogudaktiga mäns händer. Det var natt och vi promenerade till F. Rungsman's.

Under de följande veckorna tillbringade han tiden med att predika evangeliet på många ställen, administrera de sjuka, skriva missionsrapporter, ge råd till medlemmar och utföra vissa bannlysningar. Flera gånger nämner han att människor var sjuka i feber. Den 11 maj skriver han att han började må illa av feber. Följande dag åkte han med tåg till Köpenhamn för missionskonferensen. Han bodde hos en familj i Köpenhamn under konferensen och de följande två veckorna under den värsta delen av sjukdomen. Han beklagade att han inte kunde få ut så mycket av missionskonferensen som han borde på grund av sjukdomen. Det fortsatte med jämna mellanrum fram till slutet av juni, men han fortsatte med sitt arbete så gott han kunde:

16 maj 1857: Detta är konferensens sista dag. Vi åtnjöt stora välsignelser tillsammans och tog del av sakramentet tillsammans som ett tecken på gemenskap och enhet med vår Fader och Skapare. Och därför att vi var angelägna om att ta på oss hans Sons namn, och vi bar vittnesbörd. Jag fick inte så stor välsignelse som jag kunde ha fått på grund av den fruktansvärda sjukdomen. Men jag kommer inombords att be att Gud ska föra fram dessa saker till mitt minne vid lämpliga tidpunkter eller när jag mår bra.

11 juni: Febern fortsatte varannan dag fram till söndagen den 8 juni då jag hade det senast. Jag tackar min Fader i himlen för att han hörde mina böner och tog det ifrån mig. Jag mådde så bra idag att jag tog tåget till Sörö. Jag tackar också Herren för det boende och den vård jag fick i broder Nilssens hus när jag var sjuk. Jag ber att himlens rikaste välsignelser ska vara över dem från och med nu och fortsätta med dem och belöna dem. Detta är min bön, för Kristi skull, Amen. På kvällen till Haugerup.

12 juni: O. Larsen följde med mig större delen av vägen till Slagelse. Där gick jag in med några medlemmar och träffade återigen bröderna Bertelsen och N. Nilssen. Efteråt gick jag till broder P. Nilsen. På natten upptäckte jag att febern inte hade lämnat kroppen helt än, och jag blev väldigt trött i själen och kroppen. Men Herren stärkte mig så att jag kunde fortsätta.

15 juni: Till ett möte i Svendstrup, där jag fick feber igen. Jag fick lägga mig hos Hans Chrestensen tills febern gick över.

16 juni: Till Frolunde och tillbaka till Svendstrup. Febern kom igen i kväll. Jag smorde två av Holms barn för feber.

17 juni: Jag hade feber till kvällen. Sedan gick jag till Larsens. 18 juni: Jag fick lite medicin och tog den hela dagen. Jag tror att det hjälpte lite.

Han nämner inte febern igen just nu och fortsatte med sitt fullspäckade schema. I slutet av augusti åkte han till Köpenhamn för en distriktskonferens:

29 augusti: Vi kom till Köpenhamn i kväll. Prästadömet samlades och tiondelagen proklamerades och samlades in tillsammans med en insamling av pengar för broder Liljenquists bruk.

30 augusti: Konferensen började och varade till söndag eftermiddag kl. 14.00, och vi blev mycket välsignade. Den 10 september anlände broder Bentzen [apostel Ezra T. Benson] och broder Key [John M. Kay] till Köpenhamn, efter att ha kommit från England. De blev kvar till den 16 september. Sedan reste broder Bertelsen, O. Larsen och jag till Hagerup. Under den tiden hade vi många möten och fick många lärdomar och råd och instruktioner i våra kallelserns ansvar. Jag ber till Gud, den evige Fadern, att föra dessa saker till mitt minne och till mina bröders minnen genom hans Andes kraft. Och sedan att han kommer att ge oss kraften att följa dessa läror och instruktioner.

Apostel Benson och äldste Kay höll flera möten i Danmark under deras besök, vilket gav missionärerna och de heliga ett stort andligt uppsving. Vid mötet i Köpenhamn deltog över 1 000. De delade upp flera av konferenserna på grund av det ökade antalet medlemmar genom dop. I sitt brev till aposteln John Taylor rapporterade Benson:

”De heliga som består av den skandinaviska missionen tillhör inte den rikaste delen av samhället, men de är rika på tro och redo och villiga att göra allt de kan för att främja Rikets intressen. De äldste är under mycket återhållsamhet när det gäller att predika evangeliet och kastas ofta i fängelse, men de är fast beslutna att under alla omständigheter uppmana sina landsmän att omvända sig från sina synder och bli försonade med Gud genom lydnad till hans vilja.

Under de sista tre månaderna av året 1856 infördes tiondelagen bland de heliga i Skandinavien. Ett antal artiklar som behandlade ämnet och karaktären av denna princip publicerades i Scandinaviens Stjerne, och det resande prästadömet gav nödvändiga råd och råd vid de konferenser som hölls i de olika delarna av missionen och även på de heligas allmänna möten såväl som i privata samtal. De flesta av de heliga accepterade lagen villigt och allmänt sett, har sedan dess, både i de gamla länderna och efter deras ankomst till bergen, räknats till de medlemmar av kyrkan som har varit mest samvetsgranna och punktliga i sin anslutning till tiondelagen.”

Ungefär vid denna tid introducerades den så kallade reformationen, som hade börjat i Utah året innan, i missionen.

”Det var en tid för en bekännelse och omvändelse, såväl som en förnyelse av förbund från de äldstes och de heligas sida genom omdop.” Detta ökade missionärernas ansvar och Anton hänvisar ofta till det i sin dagbok. Samtidigt startade engelska skolor under hela missionen. Anton hänvisar till att studera engelska i flera poster.

Förutom att samla in pengar till tionde, emigranter och ibland hjälp till lokalbefolkningen sålde missionärerna exemplar av Mormons bok. Det fanns många räknenskaper att föra och stort ansvar för Anton att samla in pengarna som

missionärerna hade fått ifrån alla dessa källor samt granskar de andra missionärernas böcker och skickar pengarna till Köpenhamn. Hans konton kontrollerades varje gång han åkte till Köpenhamn.

Från den 31 maj till och med juli var Anton sjuk i febern igen. Han fortsatte att arbeta varje dag, men vissa dagar var han så sjuk att han inte orkade.

Vid en konferens i Köpenhamn i september 1857, noterar han, "Jag var mycket glad när jag gick till kontoret och bröderna gav mig tillåtelse att åka hem nästa gång [troligen efter nästa konferens]. Jag hoppas att Gud hjälper mig att få pengarna till resan." *[Förmodligen är det tillåtelse att emigrera när nästa grupp heliga åker till Amerika.]*

Före denna tid emigrerade många av de heliga sent på året, men det hade bestämts av kyrkans ledning i Utah att det var säkrare för dem att resa över havet på våren och anlända till Utah på hösten före vintern satte in. Det var också vid den här tiden som USA:s president, president James Buchanan, hade beordrat en armé att resa till Utah och undersöka vad de trodde var ett uppror från mormonerna mot USA. Deras påstående baserades bara på rykten och var inte sant, men beskedet om planen att skicka armén sågs som ett verkligt hot mot de heliga i Utah. Som ett resultat beordrade president Brigham Young alla missionärer att återvända till Utah om de skulle behövas för att skydda de heliga.

President Hector C. Haight och tre amerikanska äldste, som arbetade i Skandinavien, släpptes med instruktioner att återvända till Amerika. Anton och sju andra som hade tjänstgjort i Skandinaviska missionen skulle resa med denna grupp. [I sin "History of the Scandinavian Mission" listar Andrew Jenson missionärerna inklusive "A. Andersen, som hade arbetat på Sjaelland, Danmark, sedan mars 1855."] Så arrangerades att ett sällskap skulle lämna på våren, inklusive alla missionärerna.

När Anton fortsatte att proselitera i Danmark fortsatte förföljelsen. Söndagen den 29 november 1857 skriver han:

29 november: Fastedagen. Bönemöte på förmiddagen och ett offentligt möte på eftermiddagen kl 14.00. Hela huset var fullt. Bror A. A. talade först med dem och sedan gjorde jag det. Vi levererade ett kraftfullt budskap. Men det var flera unga rabblare som hela tiden orsakade störningar. Även om de var fulla av bus – och kom och gick – försökte vi diskutera evangeliet med dem fram till 20.30. Vi kände att de försökte få oss ut och skulle försöka döda oss. Jag bestämde mig för att göra en paus och kröp genom ett fönster. Jag kröp i mörkret på ett fält, sedan sprang jag på en väg.

Bror Anders gjorde likadant. När jag kom bort kände jag mig precis som en fågel som hade brutit sig ut ur sin bur i den fria luften. Jag knäböjde och tackade Herren för min räddning ur mina fienders händer. Jag tackar Gud för att han har öppnat min förståelse för att jag kan se skillnad på gott och ont. Jag höll mig gömd till 22:30 och vände sedan tillbaka. Pöbeln hade gått. Men de hade gjort en del skada på

***byggnaden och hade kastat sten genom två fönster. Så mycket för världens kristna!
Jag blev orolig för Anders eftersom han inte kom tillbaka förrän 04:30***

Den 22 januari 1858 skrev Anton i sin dagbok:

"Jag fick tillstånd att åka till Sion nästa resa. Jorgen Andersen i Bromme betalade startavgiften för sin familj och mig."

Senare, den 29 januari, skrev han:

"Jag skrev ett brev till broder L. E. och skickade välgörenhetsgåvorna för brödernas resa...88 R.S. 5 M. och 50 Sk. från Jörgen Andersen som förberedelse för vår resa."

Följande söndag, den 31 januari, skrev han:

"Till Wastrup för fullmäktigemöte. Vi tog hand om flera saker och organiserade filialen på bästa sätt. En broder vigdes till äldste, en till präst och tre medlemmar fick handpåläggning. Vi hade ett nytt möte på eftermiddagen. Precis när jag började tala kom flera onda män in. Jag talade med dem om evangeliets första principer, men de bestämde sig för att orsaka störningar. De gick och vrålade utanför som om de skulle riva vårt lilla hus. Vi avslutade vårt möte och avslutade med bön. Sedan förberedde vi oss för att åka. Männen var fast beslutna att skrämma oss [särskilt mig], men den som ser allt var också där och befriade oss. Vi var som tur var nästan utanför stan när de bestämde sig för att kasta sten på oss."

Det var tacket jag fick för att jag predikade Kristi evangelium för dem! Jag gick till Slagelse och var väldigt hungrig och trött när jag kom dit. Vi hade ett bra möte på B.F.'s och jag fick det jag behövde och kände mig mycket bättre."

Sällan nämnde han trötthet eller visade missmod. Missionärerna fastade ofta utöver den vanliga första söndagen. Bara två gånger nämner han snö och bara ibland regn som hinder för deras arbete. Han kände goda mäns och kvinnors ande vid de flesta av deras möten och uttryckte ofta sin tacksamhet för Herrens ande. Söndagen den 14 februari skriver han :

"Två stora möten i Slagelse. Det blir sista gången jag pratar med medlemmarna. Vi hade en välsignad dag och det fanns bröder och systrar och vänner. Vi blev mycket rörda och Herrens Ande var med oss. Jag fick pengar för att hjälpa till att köpa resekläder och mitt hjärta fylldes av glädje. Jag tackar Herren för mina bröder, systrar och vänner för det goda de gör för mig."

15 februari: Till Köpenhamn. Jag pratade med bröderna och fick all min information om min resa.

16 februari köpte jag lite resekläder och tog sedan farväl av många av mina gamla vänner för sista gången här i Skandinavien.

19 februari, Till Slagelse och fick mitt pass. Vi hade ett kvällsmöte där jag läste ett brev jag hade fått från president Ericksen. Det förklarade att jag var fri från mitt arbete och fri att åka hem till Sion. Det är förmodligen inte nödvändigt att notera glädjen i mitt hjärta för det arbete Herren gav mig förmånen att utföra. Nu när jag är frigiven valdes broder N. N. Petersen till resandemissionär [områdesledare] och H. Larsen till ledare för Sonreover-grenen. Det har döpts 13 personer sedan jul och 91 sedan jag var områdesledare. Det har varit cirka 200 dop under de tre år jag har varit på min mission. De är bra människor och saker och ting verkar vara i god ordning.”

I sin rapport om de danska helgonen hade president Hector Haight detta att säga:

”Du kommer att se av den statistiska rapporten att detta uppdrag omfattar 3 353 själar. Större delen av dessa är mycket fattiga vad gäller den här världens ting, men ändå är de rika på tro. Lönerna är låga, och de många uppmaningar som görs till de heliga om pengar för att utföra arbetet, och det stora antalet äldste som reser och predikar, gör bördan ganska tung; men den villighet, som de visar att möta dessa kallelser, efter bästa förmåga, kan, tror jag, inte överträffas. De är ödmjuka, villiga att bli undervisade och är redo att göra allt som står i deras makt för att bygga upp Guds rike. Kort sagt, de är ett bra folk och jag är stolt över dem.

Människorna är mycket flitiga och definitivt de mest strikt ärliga människor som jag någonsin har träffat. Landsbefolkningen är mycket enkla och enkla och deras klädsel lika primitiv som deras sätt. Manlig och kvinnlig klänning i hemgjord ”linsey” och draglinne; och alla åldrar, kön och storlekar bär samma sorts träskor som deras förfäder bar för femhundra år sedan.

De som bärs av männen liknar åtminstone till storleken ena änden av ett oxok, med ett hål som är tillräckligt stort för att släppa in foten och enkelt tas av och på efter att botten har täckts med halm. Dessa framställs som oerhört varma, och de är tydligen så, för ingen person har någonsin sett värma tår vid elden, kall som landet är. Eld, sa jag? Jag tror aldrig att ett sådant fenomen har setts på ett hus på landet i Danmark, jag menar en riktigt bra gammal Yankee-brand. Att beskriva alla inhemska egenheter hos detta folk skulle kräva mer utrymme och tid än vad jag har till mitt förfogande.

En sak till måste jag dock nämna. Det är den rådande seden att bygga boningshus och ladugårdar under ett tak - stallet ligger närmast den del av byggnaden som används av husets intagna som sovlägenheter. Lite nyfiken frågade jag orsaken och fick veta att hela syftet med detta arrangemang var att få värme från boskapen. Utan tvivel vinner de sin sak. Jag trodde att om ekonomin rådfrågades i det arrangemanget, skulle det säkerligen vara små kostnader för de kirurgiska hjälpmedlen för lans och blodiglar. Deras stall föder upp de finaste lopporna i världen, och ingen behöver uppfatta inflammationer och nervösa känslor. Jag talar av erfarenhet. åh! min stackars kropp där--kanske gillar de Yankee-blod. Från deras envisa attack antar jag att de njöt av det...

Skandinaviska missionen har med rätta ansetts vara den mest välmående av alla våra utlandsmissioner. Det har förmodligen förekommit mer förföljelse vid spridningen av evangeliet här än på andra håll – verkligen, missionens historia fastställer det utom allt tvivel; men med allt, aldrig har det varit en sådan framgång att delta i de äldres arbete.”

AVGÅR TILL ZION

Andrew Jenson fortsätter i sin historia med en redogörelse för denna grupp av missionärer och emigranter som börjar sin resa till Sion:

Omkring 75 heliga, som hade samlats i Korsör, Sjaelland, Danmark, lämnade den platsen på väg **till Utah den 21 februari 1858**. De hade tänkt ta en ångbåt till Kiel, i Holstein, men när de hittade att navigeringen mellan Korsör och Kiel hade tills vidare upphört på grund av is, korsade de Storebelt till ön Fyen och reste därifrån från Nyborg, via Odense, till Assens, varifrån de korsade Lillebelt till Haderslev till Schleswig. Från Haderslev åkte de landvägen via Apenrade till Flensburg där de blev rånade av en skrupelfri hotellvärd som debiterade dem 65 riksdaler för att de serverat var och en av utvandrarerna med en kopp kaffe, några "tvebakker" [frallor] och en kvart "familje-öl". Från Flensburg fortsatte de färden med järnväg till Hamburg, där de fann floden Elbe frusen, utan utsikt att bli isfri på en tid framöver. Emigrationsagenten, som träffade dem i Flensburg, lyckades dock ordna de nödvändiga arrangemangen för deras ombordstigning vid Bremerhafnen i Hannover. Följaktligen lämnade de Hamburg den 3 mars 1858 och reste med vagnar till Bremerhafnen och anlände dit följande dag. Här säkrade man passage på en ångbåt och seglade mot England.

Antons redogörelse, har paralleller med Jensons redogörelse med några intressanta detaljer:

20 februari: Jag hade lite saker att ta hand om i Slagelse med mina kläder. Jag gick in och pratade med Larsen, lagerhållaren. Han och hans fru och syster är mycket bra människor. Jag talade med dem om evangeliet och de sa att de tror på det. Men de känner inte att de kan anamma det ännu. Det är min bön att Herren ska stärka dem och ge dem styrkan att lyda. De är så bra människor. Till Lovemark i kväll.

21 februari: Rådsmöte i Solberge och Herrens Ande vilade över oss. Jag tog farväl av medlemmarna och promenerade till Slagelse, där jag åt middag hos broder Fredriksen. Sedan åkte vi till Korsör på eftermiddagståget. Jörgen Andersen, hans hustru och barn, och Anders, och hans hustru, och jag kom till Korsör och fann att de andra hade lämnat. Vi fick lite information från Mr. Petersen. Eftersom fartyget inte kunde gå för att det inte var klart åkte vi till Nyborg på kvällen.

22 februari: Tidigt på morgonen åkte vi till Nyborg och ordnade med att komma till Flensburg med posten. Vi promenerade till Assens och träffade till vår stora glädje de andra emigrerande helgonen. Vi gick över bältet till Aaresund. Vi kom på första

vagnen på grund av våra arrangemang i Nyborg. Vi kom in i Flensburg vid midnatt. De sista heliga kom omkring klockan 05.00. Vi bodde alla i ett stort rum och sov på golvet.

23 februari: Vi åkte med tåget till Hamburg vid 13.30-tiden. och anlände ca 20.00. Vi var alla inhysta i ett stort hotellrum där vi alla kunde ligga ner. Resan verkade vara väldigt svår, men den gick otroligt bra och jag är tacksam mot Gud för det.

Anton nämner att de inte kunde lämna Hamburg eftersom det "inte fanns tillräckligt med vatten." Det hade faktiskt frusit och fartyget kunde inte navigera. De stannade i Hamburg i ungefär tio dagar i väntan på utpassering. Under den tiden höll de möten, studerade skrifterna och engelska, fastade och bad. Han fortsatte:

6 mars: Det presenterades för företaget, och antogs enhälligt, att vi skulle betala in till en fond, \$5,00 för alla över tolv år och \$2,50 för dem mellan ett och tolv. Detta skulle bekosta vårt logi och mat längs vägen, som uppgick till omkring 3 R.S., 8 M. dagligen. Eventuella pengar som blir över skulle användas till nödsituationer. Jag valdes till förman för grupp nummer 4. I kväll vid 21:00 började vi mot Bremen med tåg. Vi gick igenom stationer i Bosehoede, Hannover och kom till Bremen ca 22:30. och gick ombord på fartyget. Fartyget gick omkring klockan 02.00 och det gick bra fram till midnatt. Då kom en storm och de fick sänka seglen. De tände inte motorn, utan lät fartyget driva runt i Nordsjön cirka 50 eller 60 mil bort. Vi blev alla sjösjuka. Några av oss var det mindre sjuka än de andra. Efter en dag av sjukdom fick jag så att jag kunde hjälpa de andra - vilket jag gjorde med stor glädje och tackade Gud för att jag kunde.

Efter stormen kom inga vindar, så de kunde inte segla och var tvungna att återvända till Bremens hamn för mer kol och mat. Medan de var där dog en av brödernas hustru, vilket försenade dem ytterligare. Anton hjälpte till att bära hennes kropp i land och de väntade där tills efter hennes begravning.

Dagboksprotokollet fortsätter:

12 mars-14 mars: Vi seglade ut ur hamnen vid middagstid och fortsatte snabbt västerut tills vi kunde se Englands kust. Vi kastade ankar sent på eftermiddagen och kunde ha gått i land, men bestämde oss för att stanna ombord.

15 mars: Vi kom till järnvägen omkring kl. 10.45 och åkte till Liverpool, dit vi anlände omkring kl. 18.00. Vi inkvarterades i rum som var särskilt avsedda för emigranter och vi hade det mycket bra.

Liverpool var den viktigaste hamnstaden för mormonernas emigration. För sextio procent av emigranterna från England och Europa var Liverpool utgångspunkten. Conway B. Sonne ger i sin bok, "Saints on the Seas", följande beskrivning:

” Liverpool hade många naturliga fördelar. Det var centralt beläget mellan Storbritannien och Irland. Det var lätt att nå med järnväg från London och de östra hamnarna i England, som Hull och Grimsby. Hamnen hade lättnavigerade kanaler och låg bara några kilometer upp längs Merseys mynning från Irländska sjön och Liverpool Bay. Liverpool låg också en dags seglats närmare Amerika och, på grund av förseningarna med att ta sig upp och ner för Engelska kanalen och Themsen, flera dagar närmare i tid än London.

När mormonerna anlände till Liverpool fann de en halvmåneformad hamn som blomstrade av sjötrafik. Uppemot 30.000 fartyg anlöpte och lämnade floden Mersey varje år. Liverpool växte upp på den östra stranden av flodmynningen, mitt emot Birkenhead på den västra stranden. Den resande såg en skog av master, för hamnen var fylld med fartyg av alla de slag. Här fanns eleganta klipparfartyg, fyrkantiga paket från Amerika, skonare, barker, barkentiner, brigger, snows, slupar, ångare, bogserbåtar och fiskebåtar - alla trängdes i och runt kajerna som låg förankrade i Mersey, eller rörde sig in i eller ut ur flodmynningen. Färgglada vimplar och flaggor från många nationer vajade i vinden, och kajerna kantades av utsmyckade bogar och galjonsfigurer.

Nittonhundratalet var Liverpools guldålder. Under det föregående århundradet hade staden blivit navet i den ökända Liverpooltriangeln. Denna term användes för en handel med tre hörn. Fartyg som seglade ut från Liverpool transporterade prydnadssaker och billiga bomullsvaror till Västafrika i utbyte mot svarta slavar. Dessa slavar transporterades till Västindien och såldes mot laster av socker, bomull och andra råvaror. I början av 1800-talet upphörde denna triangelhandel och Liverpool fick nytt liv genom den blomstrande industriella revolutionen och emigrationen västerut.

Liverpool blev återigen en hamnstad som sjöd av aktivitet. År 1840 hade befolkningen vuxit till över 200.000 invånare. Den centrala punkten i det kommersiella livet var Pier Head, som låg intill den flytande landningsbryggan som användes för att landstiga passagerare från fartyg av alla flaggor. Liverpool var på god väg att bygga några av de finaste hamnanläggningarna i världen. Dessa kajer bildade ett bälte längs vattnet och fick namn som Prince's, Victoria, Waterloo, George's, Albert och King's...

Liverpool expanderade inte bara sina hamnar, lager och skjul längs vattnet, utan även själva staden byggdes upp. Längs hamnområdet fanns rader av hantverkshus, ett tullhus, St George's Hall, Victoria Tower, ett rådhus, Lyceum och järnvägsstationen på Lime Street. Staden var en blandning av gammalt och nytt. Dess grå tristess förnekade energin och livskraften hos dess invånare, som ökat avsevärt genom ett inflöde av irländska arbetare. Gatorna var fulla av amerikanska, engelska, afrikanska, asiatiska och andra utländska sjömän som sökte förströelse på pubar, hos panterförsäljare och prostituerade...

Den mormonska emigranten såg i Liverpool en stad av kontraster. Rika och fattiga levde i skilda världar. Det var en fristad för kyrkor men ett hem för bordeller. Den var överbefolkad, stökig och tuff. Trots alla sina dygder och laster hade Liverpool en kosmopolitisk spänning, och den mormonske konvertiten upplevde en blandning av hopp

och ångest i sin främmande omgivning. För honom var Liverpool platsen för den första sammankomsten, språngbrädan till Sion."

Under ett par dagar utforskade Anton staden Liverpool. Han skrev: "Det finns många glada människor här." Han nämner att han skrivit ett brev hem. Vi antar att det betyder ett brev till hans familj i Sverige för att låta dem veta att han skulle åka till Amerika. Den 19 mars gick deras sällskap ombord på fartyget John Bright på eftermiddagen. Sonne berättar: "Detta skepp var en amerikansk tredäckare, en av de största fyrkantriggarna som användes av de heliga. Hon hade en elliptisk akter, och en rund stäv." Fartyget leddes av kapten R. C. Cutting.

Bland passagerarna fanns åttionio mormoner - åttio från Skandinavien och nio från England. Äldste Iver N. Iversen, som återvände hem från ett skandinaviskt uppdrag, var ansvarig för helgonen. Sonne ger skepparna och deras besättningar ett erkännande för framgången med mormonernas emigrantfartyg:

"För framgången med mormonernas migration till Amerika har befälhavarna på deras fartyg rätt till en inte obetydlig del av äran. Det kan mycket väl sägas att ett skepp inte är bättre än sin skeppare; de heliga drog verkligen nytta av professionellt sjömanskap. Anledningen var delvis den stora omsorg som mormonerna ägnade sina fartyg, men det var också sant att sjökaptenerna - särskilt de som tjänstgjorde på paket- och klippersjöfarten - var en anmärkningsvärd klass av män som ofta kombinerade de finaste egenskaperna av manlighet och ledarskap. De var hårda, tuffa, kompetenta och erfarna, och de var mycket medvetna om sitt ansvar för fartygens och passagerarnas säkerhet. Många var av yankee-släkt och de flesta hade förtjänat sin position på akterdäck efter åratal av träning framför masten.

Dessa självständiga, driftiga och modiga sjökaptener respekterades - om än inte alltid älskades - av mormonerna. De heliga skilde sig från andra emigranter på fler sätt än motivation.

De reste i tätt sammansvetsade och självstyrande sällskap. Deras organisation var en effektiv kyrklig pyramid. Deras skepp chartrades selektivt, och inkvartering och förnödenheter ordnades i förväg.

En kanske ännu viktigare skillnad var dock den underliggande religiösa disciplinen. Helgonens andliga medvetenhet visade sig redan från början. Före avfärden invigdes skeppet och regler för uppförande och renlighet antogs. Könen var åtskilda utom när det gällde gifta par. Under resan hölls morgon- och kvällsböner, och regelbundna möten för religiös dyrkan och undervisning genomfördes.

Hytterna skrubbades och ströks ofta med kalk. Sängkläderna luftades och passagerarna var tvungna att tillbringa perioder på däck. Måltiderna planerades och tillagades noggrant. De sjuka fick medicin och vård och - med största säkerhet - smordes in med vigd olja och välsignades. Kort sagt, gränsen mellan de heligas timliga och andliga välbefinnande var ofta omöjlig att skilja åt.

Skeppsredare och rederier uppskattade mormonemigranternas ordning och uppförande, och många var angelägna om att få dem som passagerare. År 1854, en utvald kommitté i underhuset som studerade emigration enligt passagerarlagarna rapporterade att inga fartyg kunde förlita sig på komfort och säkerhet i samma utsträckning som de som stod under mormonagentens vård."

När fartyget kom ut på havet försvann landet i fjärran. Det fanns en rädsla och oro hos passagerarna som stod inför havets faror, många för första gången. De flesta passagerare upplevde viss sjösjuka, särskilt i början. Men efter några dagar vande de sig vid fartygets rörelser. När sjösjukan försvann tillbringade de mer tid i solskenet på däck, där de berättade historier, sjöng och drog skämt.

Anton skrev nästan dagligen om sin resa, och även om redogörelserna är kortfattade ger de en känsla för vad han upplevde:

19 mars: Vi ankrade strax utanför hamnen. Vi fick proviant för 8 dagar. Flera följeslagare gick ombord.

20 mars: Fler fartygsassistenter gick ombord. Vi genomgick alla läkarundersökningar.

22 mars: Vi lättade ankar och en bogserbåt drog ut oss på öppet hav ca kl. 14.00. Den stannade hos oss till ca kl. 02.00 nästa morgon.

23 mars: Vackert och stilla väder. Vi seglade inte långt idag. Men vi mår alla bra.

24 mars: Ett ångfartyg kom förbi omkring kl. 10.30 och bogserade oss till omkring kl. 21.00.

25 mars: Bra vind. Vi seglade snabbt - vackert väder.

28 mars: Snabb dag. Vi fick en stark vind och seglade snabbt. Flera personer blev sjösjuka idag. Sophie hade varit sjuk ett par dagar innan den starka vinden. Hon blev mycket sjuk idag. Jag är till och med lite sjuk. [Sophie är gift med Jorgen Andersen, hans vän som betalade hans resa].

3 april: Bra väder. Vi tvättade alla våra kläder och badade. Vi gick alla på däck idag.

4 april: Bra väder på morgonen. Vi var alla på däck och mådde mycket bra. Dåligt väder började på eftermiddagen och det stormade hela natten.

5 april: Dålig motvind. Peter Jorgensens lilla pojke dog i kväll.

6 april: På natten var det en fruktansvärd vind. Den blåste av några säkerhetsskenor från fartyget och blåste in dörren till köket. Men det lugnade ner sig på dagen och vi kom fram i god tid.

7 april: Stilla väder och vi rörde oss inte. Vi badade och städade upp våra tillhörigheter.

8 april: Bra väder och vi seglade tillbaka på rätt kurs. Sophie och Karin och några av de andra som hade varit sjuka började må bättre och komma upp och röra på sig.

9 april: Bra väder. Det blev lite grov sjö vid lunchtid, men sedan lugnade det ner sig och vi gick bra hela natten.

15 april: En syster från Silkeborg (Århusgruppen) dog.

23 april: Dimma på morgonen. Bra vind, men vi kunde inte segla förrän på eftermiddagen. Vi siktade land omkring kl. 15.00. Vi seglade längs med landet och våra hjärtan var fyllda av jubel och glädje. Vi tackade Gud för att han hade fört oss säkert över de stora vattnen och till Efraims arvsland. En bogserbåt kom ut och drog in oss i New Yorks hamn. Vi ankrade och stannade ombord för natten. Vi var upptagna med att samla ihop våra kläder och förbereda oss för att gå i land i morgon.

Från och med 1855 fick immigranterna gå i land i New Yorks hamn, där myndigheterna stoppade de ankommande fartygen vid Narrows - en liten passage som leder från Atlanten till New Yorks hamn. Sjukare passagerare sorterades ut och skickades till ett särskilt sjukhus, medan övriga passagerare lastades på pråmar för vidare behandling i Castle Garden, en mottagningsstation vid Manhattanöns nedre spets.

Castle Garden var en före detta teater, en stor cirkulär byggnad dekorerad med målningar på insidan, med plats för upp till 8.000 personer. Svindlare och bedragare var förbjudna att komma in i lokalerna, men Castle Garden blev en idealisk plats för alla typer av bedragare och skurkar med sina planer på att göra nykomlingar till offer. Mormonledarna insåg tidigt detta problem och tillsatte egna representanter för att träffa mormonföretagen och ordna transport från Castle Garden för att skydda sitt folk från oärliga aktörer.

Anton fortsätter i sin dagbok med sin personliga redogörelse för denna upplevelse:

24 april: Vi var klara med vår utrustning och blev undersökta av en läkare. En ångbåt kom ut och tog oss till stranden, där vi registrerades. En broder Stichousen mötte oss och var till stor hjälp. Vi gick till ett invandrarhotell [Walker Hotel], där vi hade en mycket bra tid både fysiskt och andligt. Det fanns mycket bra rum. Bättre, tror jag, än många ställen i Skandinavien. Det kostade 1 dollar per dag.

26 april: Vi gjorde oss i ordning och åkte till stationen. Vi hämtade våra kläder från fartyget. Paketet som Anders och jag hade våra kläder i var borta. Vi åkte en kort bit med färjan och sedan på ett tåg. Vi åkte dag och natt.

27 april: Vi stannade i en stad vid Lake Erie [Buffalo]. Vi åt en fantastisk måltid för 25 cent per person. Vi bytte tåg där och fortsatte vår resa. 460 miles ut ur New York.

28 april: Kom till Cleveland i morse och åt lunch där. Vi bytte tåg och fortsatte.

29 april: Till Chicago. Vi klev av tåget och gick till Hotel Waverly House. Ett trevligt ställe.

30 april: Det är ungefär 968 miles från New York till Chicago. Vi klev på tåget "The Empress" och kom till Iowa.

Iowa City, Iowa, var slutstationen för det sällskap av heliga som var på väg mot väst. De måste ha känt stor lättnad över att ha kommit så långt och klarat sig så bra. Men det fanns mycket okänt framför dem och de måste ha oroat sig för framtiden, även om de kallade Utah för "Zion" och "hem". President Hector Haight, Antons tidigare missionspresident, mötte dem här tillsammans med en broder Haier och flera engelska bröder.

De fick instruktioner om att alla arbetsföra och ogifta män skulle fortsätta direkt västerut för att hjälpa mormonerna i händelse av konflikt med armétrupperna. De bodde i hyrda rum i några dagar medan gruppen omorganiserades, ekonomin ordnades och beslut fattades om vilka män som skulle fortsätta tillsammans med president Haight och broder Haier. Det skulle vara ett litet sällskap som reste så snabbt som möjligt med få stopp och ett minimum av förnödenheter.

Även om Anton bara gav korta kommentarer i sin dagbok om händelser under deras överfart över Atlanten, måste några anteckningar om hur han tillbringade en del av sin tid inkluderas. I Ane Marie (Mary) Pallesons livshistoria, en ung kvinna från Norre Kongerslev i Danmark, som tillsammans med sin vän Celia anslöt sig till denna grupp emigranter troligen i Korsör i Danmark, berättar hon att hon träffade Anton Andersen på fartyget under resan till Utah.

Anton och Mary tillbringade mycket tid tillsammans på fartyget och bekantade sig med varandra. Den enda avskildhet de hade var tydligen under soliga dagar då passagerarna kunde tvätta sina kläder och sängkläder och hänga ut dem för att torka. På pallar mellan tvättstugorna pratade de om sina framtidsplaner och när fartyget landade i New York hade Mary lovat att bli hans fru när de nådde Utah.

Anton nämner inget av detta i sin dagbok, men män är inte benägna att skriva lika mycket om sådana saker som kvinnor. De blev mycket förvånade när de nådde Iowa och fick veta att de skulle skiljas åt på obestämd tid. De hade rest ca 238 miles från Chicago - ca 1.206 miles från New York.

Anton gav sig av till Sion en vecka efter sin ankomst till Iowa. Han dokumenterar deras förberedelser:

8 maj: Rådet på morgonen, där vi organiserades. Fjorton av bröderna och Haight och Haier kommer att åka till Sion och 4 systrar som var tvungna att vara på väg. Namnen på bröderna är: H. T. Lund, N. C. Poulsen, N. Aedler, L. Jorgensen, A. P. Oman, T. Johannesen, H. Nielsen, N. Nielsen, K. Svendsen, N. P. Olsen, M. C. Greigersen, C. A. Madsen, N. Knusen, [Knudsen] och jag-fjorton allt som allt.

De som kommer att stanna kvar nu organiserades med Folkman som ordförande och Fjeldsted som rådgivare. Vi lämnade gruppen omkring kl. 17.00. Flera var mycket rörda. Vi slog läger efter ca 3 mil och sov i våra vagnar. Jag måste här påpeka att Jorgen Andersen har behandlat mig mycket väl och har betalat för min resa till Sion utan någon skyldighet för mig att återbetala honom. Jag känner att Herren har välsignat mig mycket med detta för mitt arbete.

9 maj: Vi hade mycket dåligt väder, men det gick ändå bra förutom ett lerhål som det tog en timme att ta sig upp ur. Vi gick ungefär 18 miles. Vi ger oss av varje morgon mellan kl. 6 och 7. Vi lagar mat och bakar bara på morgonen och kvällen.

11 maj: Genom Brooilig [troligen Brooklyn, Iowa]. Bodde i "Green Mountain House". 20 miles idag.

12 maj: Träffade Joseph Young och Lee. 20 miles.

13 maj: Det började regna kraftigt runt middagstid, med åska och blixtar. Västerut genom Nuneten [troligen Newton, Iowa] - 90 miles från Iowas gräns och över Skank River. Vi körde vidare en bit och slog läger. Bröderna Haight, Lee och 2 andra samt de 4 systrarna red vidare till Fort Des Moines. 14 miles idag.

14 maj: Genom Delphien och över Des Moines-floden på en färja som åkte av egen kraft. 20 miles.

16 maj: Vi reste inte på grund av hårt regn.

18 maj: Kraftigt regn. Runt middagstid korsade vi South [Racoon] River. 25 miles.

20 maj: Genom Indian Town och Louis Town. 30 miles.

21 maj: Genom ett kuperat område. Council Bluffs och Crescent City, där vi bodde på hotell hos en broder. Vi träffade flera medlemmar. 35 miles.

24 maj: Korsade Missourifloden och fortsatte till Florence. Jag träffade broder Gronbak och broder Ekelund och jag åkte med dem till Omaha och övernattade hos Didriksen. 6 miles.

25 maj: Gronbak och jag pratade med flera medlemmar idag. Vi hörde både bra och dåliga saker. Jag hade en trevlig stund med dem. Sedan åkte jag tillbaka till Florence på kvällen. 6 miles.

Den 26 maj: Vi förberedde vår utrustning för resan över slätterna. Tog hand om hästarna etc.

1 juni: Vi avslutade våra förberedelser och våra 4 vagnar började sin resa. Vi mötte upp några som hade åkt före oss på vår andra dag, så det var 12 vagnar totalt.

2 juni: Det regnade kraftigt i natt så resan gick långsamt. Vi slog läger vid Elkhorn. 14 miles idag.

3 juni: Vi körde längs Platte River, förbi en indianstad och en annan stad. En indian kom och åt middag med oss. 20 miles.

5 juni: Över 2 vattendrag, så vi hade mycket att göra. Vi slog läger utanför Columbus Town. 18 miles.

6 juni: Vi träffade en grupp som kom från Zion. De gav oss information och sa att saker och ting skulle gå ganska bra.

De sa att några höll på att förflyttas från Sion. Det var 6 bröder och en major Ken, [överste Thomas L. Kane] som hade skickats till Utah från Washington för att undersöka förhållandena där. Han verkade vara en liberal man. Vi slog läger och medlemmarna höll ett kvällsmöte på fältet. 17 miles.

Någon gång under 1857 bad överste Thomas L. Kane, en god vän till mormonerna, president Buchanan i Washington, D.C., om tillstånd att arrangera en kompromisslösning mellan Brigham Young och överste Albert Sidney Johnston, befälhavare för de trupper som var på väg till Utah. Armén hade tagit med sig Albert Cumming, som presidenten hade valt att ersätta Brigham Young som guvernör i Utah. Kane fick tillstånd att försöka nå en kompromiss med president Buchanans välsignelse:

Kane reste inkognito som "Dr. Osborne", och under stora personliga uppoffringar träffade han Brigham Young och andra kyrkliga företrädare, och senare överste, numera general, Johnston och guvernör Cumming. I februari och mars 1858 nåddes en överenskommelse om att Cumming skulle resa till Salt Lake City och tillträda guvernörsposten utan militär eskort.

När överste Thomas Kane besökte kompaniet gav han de heliga en uppdatering om att saker och ting skulle ordna sig. Han var säkert medveten om Brigham Youngs plan att evakuera norra Utah och bränna upp allt om armén försökte ockupera territoriet. Men han kände sig uppenbarligen optimistisk inför resultatet av mötet med Brigham Young, och hans information måste ha varit något lugnande för männen i vagntåget. Anton fortsätter:

Den 8 juni: Vi fortsatte vår resa. Sällskapet organiserades. Eldridge utsågs till kaptan och Joseph Young till hans adjutant, och Haight är kaplan. Det är 37 män, 13 vagnar, 29 hästar och 17 mulor - 46 totalt. Vi gick från floden och uppför stranden till vänster. 20 miles idag.

10 juni: Vi såg många djur idag. Allt gick bra. 26 miles.

11 juni: Vi kom till Waad River omkring kl. 10.00. Bron var borta, så vi byggde en ny. Vi åt lunch och åkte över kl. 15.00. 28 miles.

13 juni: Vi hade vackert väder och en smidig resdag. 44 mil.

15 juni: Vi träffade flera indianer och gav dem lite bröd. Vi såg ett stort sällskap på andra sidan floden. De hade många djur och såg ut att vara redo att samlas. 28 miles.

17 juni: Vi såg ett tåg [vagnståg] som färdades mot staterna på andra sidan floden. 30 miles.

18 juni: Vi såg ett stort och ett litet kompani på väg mot staterna. Vi passerade också ett stort indianläger. De hade många hästar och unghästar. 35 mil

22 juni: Vi passerade Fort Laramie i eftermiddags och kom in i en mycket kuperad region. 35 miles.

26 juni: På morgonen passerade vi Deer Creek. Det fanns en bosättning av bergsmän på andra sidan floden. De kom över och vi bytte buffelhudar mot proviant. 26 miles.

27 juni: På morgonen kom vi till en annan bosättning med bergsmän och bytte till oss lite mer proviant. Där fanns också några indianer. Det fanns en bro över Platte River och de norra och södra lederna förenades. Två vagnar lämnade sällskapet. På eftermiddagen passerade vi en annan bosättning. På natten slog 2 vagnar läger bredvid oss. 24 miles.

29 juni: På morgonen körde vi förbi en bosättning som såg mycket fridfull ut. Vi kom till Devil's Peak, där det fanns en bosättning. Vi passerade cirka 20 vagnar som försökte få tag på proviant. Det fanns en stor klippa längs vagnens högra sida. 34 miles

2 juli: Vi åt lunch nära Sweet Water. Jag hade varit mycket sjuk i feber och legat i vagnen i ungefär 14 dagar. Men jag börjar få tillbaka krafterna och mår bättre. Åska och regn på eftermiddagen. Vi körde till kl. 01.00 och slog sedan läger längs en liten bäck. 34 miles.

3 juli: Mycket sandig stig. Vi åt lunch vid Little Sandy, där det fanns bra gräs. Vi svängde till vänster och slog slutligen läger vid Big Sandy, efter att ha korsat dem båda. Gräset för hästarna här var fruktansvärt. 24 miles.

4 juli: Vi körde vidare i morse. Vid lunchtid mötte vi ett vagnståg med avfallingar. Det var ungefär 16 vagnar. Vi korsade vattnet. Senare på dagen mötte vi ytterligare 2 vagnar och flera män som var lastade med proviant. Sent på eftermiddagen kom

vi till Green River. Där fanns många tält och människor. Vi korsade floden på en färja - det kostade 6 dollar för 4 personer. Resan gick mycket bra idag. 24 miles.

5 juli: Tidigt på morgonen kom en budbärare från armén med lite information om soldaterna som gick in i Salt Lake. Senare på dagen, när vi kom till Hensfork River, var det ungefär 10 soldater som stod vakt vid en bro. De sa ingenting till oss förutom att vi skulle vara på vår vakt för mormoner. De sa att Johnson [Johnston] hade gått in i Salt Lake och att vi skulle gå direkt till honom och få 300 till 400 män att skydda oss från mormonerna. De trodde att vi var på väg till Kalifornien [stavat "Karlefordien"].

Vi träffade en annan budbärare senare på morgonen. Vi korsade Hensfork River två gånger idag. 40 miles.

6 juli: Vid middagstid körde vi förbi Fort Bridger, och lite längre fram träffade vi en annan budbärare från Salt Lake. Han berättade för oss att fred hade ordnats och att allt var i god ordning. Senare passerade vi några män och en vagn. 36 miles.

7 juli: Vi mötte och passerade flera vagnar. Vi har gått ungefär halvvägs genom bergen. Vi körde så fort som möjligt på grund av överhängande rasrisk. 35 miles.

8 juli: Vi träffade flera bröder och andra. Vi körde runt genom mycket vatten. Det fanns branta klippor, särskilt på ena sidan, men bröderna hade byggt skyddsräcken där. 33 miles.

9 juli: Vi hade mycket branta klippor att kämpa med, men vi körde hela vägen in till Salt Lake City eftersom det inte fanns något gräs för våra djur. Vi anlände omkring midnatt och tillbringade vår första natt i ett tält på gatan. 30 miles.

10 juli: Vi var mycket tacksamma till Herren för att han fört oss lyckligt till vår destination. Den största glädje jag har känt sedan jag först såg Amerikas kust var när jag såg Saltsjön. Jag träffade snabbt några vänner: Peter Hansen och N. Jensen var de första danskar jag talade med. Jag frågade om flera vänner som N. Sorensen, Jakob Jensen, Hans Chrestensen och många andra. Det som glädde mitt hjärta var att se och höra att de alla mådde bra. Några hade just kommit upp från söder.

Deras resa hade tagit 39 dagar från Florence, Nebraska, till Salt Lake City, Utah. De hade färdats snabbt utan några andra förseningar än över natten. Vagnståg färdades vanligtvis i genomsnitt 12 miles per dag under en 60- till 70-dagarsperiod.

I elva år hade pionjärer anlänt till dalen från sensommaren till mitten av hösten, men det var fortfarande anledning att fira eftersom det för många av människorna i dalen var en återförening med gamla vänner eller familj. För de nyanlända var det att äntligen "nä Sion" och bli hälsade av vänner. Ett meddelande skickades alltid i förväg om att ett kompani skulle anlända, så att man kunde förbereda ett välkomnande. Kompanierna drog sina vagnar in i dalen och leddes till Eighth Ward Square, senare kallat Emigration

eller Washington Square, där Salt Lake Citys nuvarande stads- och länsbyggnader ligger. En oxesteak och en festmåltid förbereddes. Emigranterna slog läger på torget för natten. Antons vagnståg anlände dock mitt i natten, till en stad som till största delen var öde och tyst. Utmattade och hungriga samlades de på torget och tillbringade sin första natt med att sova på gatan.

Nyheten om deras ankomst spreds snart och nästa morgon förenades de med gamla vänner. Precis som Alma i Mormons bok glädde sig Anton åt att höra att hans vänner mådde bra och var fasta i tron. Under inflytande av överste Thomas L. Kane hade Johnstons armé rest genom Salt Lake City med Brigham Youngs tillstånd och slagit läger på den västra sidan av Utah Lake där de upprättade ett läger som kallades Camp Floyd. Utvandringen av heliga som hade flyttat söderut höll på att vända och de återvände till sina hem. Anton fortsätter med sina aktiviteter:

16 juli: Jag började arbeta på fälten för 1,50 dollar om dagen. Det gick mycket bra, men min rygg och mina armar behövde vila lite. Jag arbetade där i 15 dagar. Sedan gick jag ut till ett läger och arbetade lite över 30 dagar för cirka 4 dollar per dag.

Det kostade mig 5 dollar i veckan för levnadsomkostnader. Under den tiden köpte jag en ko för 45 dollar och betalade in lite pengar som jag hade kvar från mina resor. Jag köpte också några murarverktyg och flera andra diverse saker som jag behövde. Jag arbetade i staden, men det fanns inte mycket att göra.

10 november: Jag åkte till Caesens [Sessions] Settlement [senare Bountiful] och hämtade upp min fästmö, Marie. Vi åkte direkt in till staden och gifte oss samma kväll av biskop Partridge Pettigrew.

Den 2 januari 1859: Jag har inte haft mycket arbete den senaste tiden. Men jag har betalat mitt tionde som var 24 dollar, vilket tog hand om allt fram till den 9 januari 1859. Vi gick till ett allmänt möte [konferens?] för första gången. Vi hörde Orson Pratt tala om Mormons bok och avge sitt vittnesbörd.

Den 16 januari 1859: Söndag eftermiddag blev jag ordinerad till sjuttioämbetet. Bröderna N. Adler, L. Jorgensen, A.P. Oman och N. C. Poulsen blev också ordinerade.

Uppenbarligen var Anton mycket upptagen under sina första månader i dalen. Hans dagboksanteckningar är mindre detaljerade. Han nämner att han gick "ut till ett läger" för att arbeta. Eftersom det fanns så lite pengar i dalen hade invånarna knappast råd att betala någon för arbete, men armén hade haft pengar att anställa arbetare och hade varit angelägen om att få bostäder byggda för sina trupper före vintern. Armén använde soldaterna så mycket som möjligt, men det skulle ha varit till deras fördel att anställa någon med de färdigheter som Anton hade som murare för att utföra en del av arbetet. Vi kan anta att det läger han hänvisade till var Camp Floyd.

Ane Marie Pallesen (Mary) anlände till dalen i september 1858, men hon åkte tydligen till Sessions' Settlement (Bountiful) under en period tills Anton hämtade henne den 10

november, och de vigdes av biskop Pettigrew. Det fanns ett Endowment House i Salt Lake City vid den tiden, men det hade tidigare stängts och det tog flera månader innan det var bemannat och redo för regelbundna sessioner igen.

Ej daterat inlägg:

Vintern fortskred och jag hade inte mycket arbete. Det var lite trångt ibland, men vi fick de saker vi behövde. När våren kom fick jag stadigt arbete av broder O. Hyde. Vi hade bott i den 9:e församlingen, men vi flyttade till broder Donlans församling, den 2:a [även känd som "Lilla Danmark"]. Jag kommer att bruka 5 tunnland av hans mark och fick ytterligare 5 tunnland någon annanstans. Jag gjorde adobeteugelstenar åt P. Nebuker och tjänade en ko. Jag fick den i juli. Jag skördade mitt vete och arbetade. Min fru och jag döptes för första gången sedan vi kom till dalen den 11 september av broder N. Jensen. Handpåläggning den 18 september 1859. Broder N. Jensen döpte mig och N. C. Chrestiansen döpte Marie. Jag döpte två bröder, C. A. Henk från Sjealland [Själland, Danmark] och Lars Petersen från Norge.

Vi bodde i Salt Lake Citys 2nd Ward fram till den 10 november, då vi flyttade till Box Elder-Brigham City. Vi hade bara ett fåtal av de saker vi behövde i det hus vi hyrde. Vi hade 2 kor och 2 kalvar. Vi klarade oss bra, men vi bestämde oss för att flytta till Cass Valley [Cache Valley] på våren

Deras äktenskap måste ha varit mycket enkelt hemma hos biskop Pettigrew, biskop i 10:e församlingen, men ändå ett glädjefyllt tillfälle för dem båda. Deras dop igen i Salt Lake City var en ritual som utfördes för att tvätta dem från resans synder och förnya deras förbund. Det var ett synligt tecken på att de hade kommit ut ur världen, och det som var förbi för dem var "bara prolog".

BOSÄTTNING I BRIGHAM CITY

Familjen William Davis hade flyttat till det som kallades Box Elder cirka sex mil norr om Salt Lake City för att påbörja en bosättning i mars 1851. Inom ett år anslöt sig tio andra familjer till dem. De byggde timmerhus med ett rum för att få tak över huvudet och började odla lite. På grund av problem med indianerna samlade de sina hus i början av 1853 för att bilda ett fort vid Box Elder Creeks förgrening, som nu ligger ungefär vid Seventh North och Sixth West i Brigham City.

Senare samma år anlände John E. Forsgren, den förste missionären till de skandinaviska länderna, med en del av den första organiserade gruppen heliga som utvandrade från Skandinavien. Han kom för att träffa sin hustru, som var dotter till William Davis, och tog med sig sin bror Peter Forsgren och sin syster Erikka Forsgren, de två första skandinaviska konvertiterna. Flera andra familjer följde efter.

Under oktoberkonferensen 1853 kallade president Brigham Young flera ledande bröder till varje utvalda femtio familjer för att bosätta sig i olika delar av territoriet. Apostel Lorenzo Snow fick kallelsen att gå till Box Elder för att utöka bosättningen där. Dessutom skulle han tjäna som stavs-president för bosättningarna i norra Utah. Äldste Snow tog nästan ett år på sig att fatta sitt beslut om familjerna. Under tiden, i februari 1854, undersökte Jesse W. Fox från Salt Lake City det som kallades det "stora fältet" i Box Elder, och delade upp gårdarna i fem hektar stora tomter.

Familjer som var där hade redan gjort anspråk på vattenrättigheterna. Lorenzo Snow skickade besked om att ytterligare familjer skulle komma och lovade nybyggarna där att om de skulle dela på vattnet som fanns tillgängligt skulle det räcka till allt som kom. Han sa att de måste ha en anda av samarbete. Indiska problem uppstod igen tidigt 1854, och Brigham Young beordrade nybyggarna att stanna i fortet.

Kanske för att det redan fanns flera skandinaviska familjer i Box Elder, och även för att skandinaverna visste att Lorenzo Snow var en kusin till Erastus Snow, deras första missions-president som de älskade så mycket, valde äldste Snow ut de flesta av sina femtio familjer från det andra skandinaviska företaget som anlände hösten 1854. Lorenzo Snows son, LeRoi C. Snow, sa om urvalet av de femtio familjer som hans far valde: "Han utövade stor visdom och spenderade mycket tid... Cheferna för alla dessa familjer var skickliga hantverkare och mekaniker... män med tro och gärningar, hängivenhet och förmåga."

I sin bok, *Homeward to Zion*, säger William Mulder:

"Bättre lämpade för en jordbruksupplevelse än den urbana brittiska migrationen var skandinaverna avsedda att göra dalarna där de slog sig ner kända som Utahs spannmålsmagasin och gräddkrukor." Lorenzo Snow anlände till Box Elder i juni 1855. Strax efter sin ankomst ändrade han sig namnet på bosättningen från Box Elder till Youngville och sedan till Brigham City för att hedra Brigham Young.

The History of Box Elder County säger:

Tidigt på våren 1855 pläterades stadsplatsen Brigham City av Jesse W. Fox, en lantmätare från Salt Lake City. Denna undersökning, känd som 'Plat A', sträckte sig från vad som nu är Second North till Second South, fyra kvarter öster om Main Street och samma avstånd västerut. De första lotterna bestod av ett halvt tunnland, åtta gånger tio spön. Den som ville anskaffa mycket i 'Plat A' fick en titel till den lott han valde efter att han hade byggt fyra stavar av bergväggen som skulle byggas runt staden.

Muren var planerad för säkerhet från indianerna. Vissa delar av muren byggdes på alla sidor av staden, men bara den östra muren blev färdig. Under de följande tre åren löstes fientligheterna med indianerna och invånarna började bygga vägar, gräva kanaler, bygga bostäder, odla åkrar och etablera en stad. De hade börjat bygga en byggnad kallad "Court House" för att användas som en kyrka, en skola, en danssal, en teater, ett socialt centrum, samt ett hus för länsstyrelsen. Den byggdes av arbetstionde och donationer

från folket i Brigham City. Väggarna stod färdiga hösten 1857, och invånarna höll några möten där, men väggarna var det språk, ny kultur, nya grannar, ett helt nytt liv och få resurser förutom sina egna händer, hjärtan och sinnen. Dock, hela gruppen förenades av en djupt religiös sak. De flesta hade drabbats av förföljelser som ett resultat av att anamma en ny religion, men de var fast beslutna att bli enade i andliga såväl som gemenskapsfrågor.

Det fanns ingen gräns för arbete när Anton och Mary kom. Han började arbeta på ett hus åt aposteln Snow. När han var klar hade han tjänat 252,50 dollar och fortsatte att arbeta i det yrket och byggde hem åt andra familjer. Han köpte "ett halvt hus" av broder Anders Christensen, som hade kallats till Danmark på mission. Under sommaren färdigställde huset, som låg på 106 Södra 1:a Väst.

Deras första barn, Peter Anton, föddes den 9 mars 1860, men han gick bort den 14 september efter bara sex månader. En dotter, Ane Christine Marie, föddes den 7 februari 1861. Senare skrev Anton: "Under våren fick jag mycket och planterade ett beck [persika]träd. Vi fick välsignelsen av grönsaker och några persikor."

Anton och Mary reste till Salt Lake City sommaren 1861 där de fick sina donationer och försegling i Endowment House den 29 juni 1861. De är listade i Endowment House-register på följande sätt:

Anton Jaenson: 29 juni 1861, född 26 mars 1826, Kinds, Sverige, döpt. 9 nov 1854

Föräldrar Johannas & Ebba

*Ana Kerstine Marie Jaenson 29 juni 1861, född 27 oktober 1838, Ålborg, Danmark,
dop. 12 november 185*

Föräldrar: Peter & Cicilia Palleson

B. Young, Endowment House, vittnen: W.W. Phelps, S.L. Sprauge

Efter hans uppteckning över deras resa till Salt Lake City för deras begåvningar och besegling, sa han: "Allt går bra och vi blir välsignade både timligt och andligt."

1865 skrev han i sin dagbok:

"Vi vill ha lite, andligt eller timligt. Jag kan inte riktigt skriva om våra svagheter och problem eftersom jag har slutat skriva varje dag som jag gjorde när jag var på min mission. Jag har arbetat i mitt yrke och fått min jordbruksmark i Big Field och 5 tunnland i den lilla. Strax efter att jag kom till Box Elder blev jag kallad som lärare i kommittén.

Vår dotter, Lucy Sophrony, föddes den 27 september 1862. Ebba Priscilla föddes den 24 december 1864.

När barnen var små plågades Marie av infektioner. Barnen var också väldigt sjuka. Så det var väldigt trångt de första åren. Men Herren välsignade oss med tro, och med hjälp av våra bröder övervann vi det mesta av vår sjukdom, med undantag för vårt första barns död, vilket var en stor sorg för oss.

Jag blev kallad av broder Rees att bli lärare i mitt distrikt, tillsammans med Lars Christen Larsen. Vi dämde även upp Maladfloden för att få vatten för bevattning. Dammen kostade cirka 12 000 dollar. Jag arbetade där och fick 20 tunnland mark och en stadstomt. Men landet var inte så bra som vi trodde att det var. Så vi betalade ut mycket och fick inte mycket tillbaka för det. Inte ens tillräckligt för att betala för det. [Dammen brast 1870.]

Ungefär samtidigt hade jag en liten melasskvarn, tillsammans med Ole Poulsen. På två år kostade det oss cirka 400 dollar. Jag köpte ut Poulsen för 100 liter melass.

Strax innan jag kom till Box Elder hade möteshuset sprängts [Court House blåste ner 1859]. Vi byggde upp det igen 1860. Jag gjorde tegelarbeten till flera hus och putsade de flesta. Broder Niels Larsen hjälpte mig att arbeta i 3 år, 1864 till 1866. Han var en god man.

Hans Peter Hansen arbetade för mig i ca 1-½ år. Han var en hårt arbetande man och trogen i allt. Han har sedan dess haft halva min gård i Malad. Han har gift sig sedan han flyttade.

4 juni 1867: Marie förlorade ett barn efter ungefär sju månaders graviditet.

Följande är en lista över deras barn:

Namn	Födelsedat.	Dödsdat.	Datum gifta	Makes namn
PeterAnton	9 Mar 1860	14 Sep 1860	Ogift	
Ane Christine	7 Feb 1861	28 May 1901	1883	Martin Stark (div)
Lucy Sophrony	27 Sep 1862	16 Mar 1885	29 Dec 1891	Hans Larsen
Ebba Priscilla	24 Dec 1864	23 Dec 1944	7 Feb 1884	Henry Page Tingey

Utmaningar fyllde deras liv under de första åren i Brigham City. Inte bara försökte de etablera ett eget hem för sin familjs säkerhet, utan hjälpte till att etablera en stad för samhällets säkerhet.

FLERA ÄKTENSKAP

Även om det tidigare utövades på en mycket begränsad basis, tillkännagav president Brigham Young 1852 pluraläktenskap (polygami) för kyrkans medlemmar, och kyrkans ledning uppmuntrade det. Apostel Snow, en polygamist själv med flera hustrur, var en stark förespråkare av läran, och trodde att den inte bara var ett bud från Herren utan också nödvändigt för upphöjelse. Dess praxis var ett ordnat system inklusive ömsesidiga överenskommelser, regleringar och överenskommelser. Aposteln Parley P. Pratt skrev om det, "Dessa heliga och heliga förordningar ... har lagar, gränser och gränser av det strängaste slaget, och inga andra än de rena i hjärtat, de strikt dygdiga, vänliga eller de som omvänder sig och blir sådana, är värdiga att ta del av dem."

Auktoriserade pluraläktenskap kunde endast genomföras genom beseglingsmakten som kontrolleras av kyrkans presiderande myndighet. När Endowment House i Salt Lake City stod färdigt i maj 1855, där pluraläktenskap kunde förrättas, "kallades" fler bröder att ta ytterligare fruar.

Aposteln Lorenzo Snow flyttade flera av sina fruar och deras familjer till Brigham City när bostäder byggdes åt dem, och han uppmuntrade denna praxis bland ledarna i samhället. Reaktionen på denna doktrin från dessa skandinaviska konvertiter i Brigham City är inte känd, men aposteln Snow, som var mycket älskad och respekterad av dem, var en mycket entusiastisk andlig ledare vars exempel måste ha varit inspirerande för dem. För Anton och Mary måste det ha varit långa diskussioner.

Dela en man? Dela vilka få ägodelar som fanns? Vanligtvis var ytterligare fruar mycket unga. Anton var en livskraftig, energisk, frisk man i slutet av trettioårsåldern. Deras första son hade gått bort; de hade tre döttrar och Mary hade haft flera missfall. Det var osannolikt att de skulle få fler barn på grund av hennes dåliga hälsa. Många efterkommande ansågs vara en välsignelse som ökade ens himmelska härlighet. Aposteln Snow såg i Anton och Maria idealiska kandidater för pluraläktenskap. I enlighet med sin lydnad mot evangeliets principer antog de denna nya utmaning. Enligt en av deras barnbarn, Loa Tingey Johnson, uppmuntrade Mary Anton att ta en annan fru och välkomnade Hanna i deras familj. Endowment House-protokollet visar följande:

Endowment House: 2 november 1867

Hanna Torkelsen, född 7 aug 1852, Christianstads, Sverige, dop 7 juli 1861 Föräldrar: Torkel Petersen, Caroline Jensen.

Vigsel: 2 november 1867

Anthony Genesen (Jensen), född 16 mars 1826, Kinds, Sverige

Hanna Torkelsen, 7 augusti 1852, Christianstadt, Norge [Sverige?]

Vigda av Geo.Q.Cannon, End. Hus; Vittnen: W.W. Phelps, Ward E. Rich.

[Notera inkonsekvensen i namn, datum, födelseort. Fonetiskt är namnet nära, och skillnaderna är förståeliga med de accenter de måste ha haft; men dessa namn och datum överensstämmer med dem som skrivits in i Antons dagbok.]

Det är en hyllning till dem alla att vilka boenden som än behövdes göras, de gjordes, eftersom en stor känsla av värme, kärlek och respekt fanns mot varandra som har kommit ner genom många generationer.

Anton, Mary, Hanna och deras familjer bodde tillsammans i huset på "106 S 1:a" till åtminstone 1876 eftersom de fyra första av Antons och Hannas barn föddes i det huset. De var Hannah Clarinde Jaenson, född 27 augusti 1869, död 29 september 1870; Albert Cournilius Jaenson, f. 11 juli 1871; Oskar Daniel Jaenson, f. 31 augusti 1873; och Cyrilla Adae Jaenson, född 22 februari 1876. Sedan byggde Anton ett separat hem åt Hanna och hennes familj på "504 W 100 North" där hon bodde resten av sitt liv.

Följande är ett diagram som listar familjen till Anton och Hanna:

Namn	Födelse-datum	Döds-datum	Vigsel-datum	Makes namn
Hannah Clarinda	27 Aug 1869	29 Sep 1870	Ogift	
Albert Carnelias	11 Jul 1871	24 Oct 1889	Ogift	
Oscar Daniel	31 Aug 1873	23 Mar 1952	Ogift	
Syrilla Adell	22 Feb 1876	2 Jun 1943	3 Jun 1903	Walter James Kelly
Clarence Anton	3 Sep 1878	25 Jan 1961	1 May 1911	Katinka O. Broadstone
Florence Antonelle	3 Sep 1878	28 Nov 1959	13 Sep 1912	Joseph M. Penrose
Royal Veran	24 May 1881	18 Jan 1948	13 Jul 1925	Lucille Hines
Mary Lovina(May)	22 Mar 1884	27 Apr 1958	13 Sep 1909	Ferdinand M Sorenson
Cyrus Valdays	5 Oct 1887	15 Aug 1936	Ogift	

När familjen ökade höll Anton sig sysselsatt med sitt ansvar i kyrkan och samhället medan Mary och Hanna tog hand om behoven hos sina växande familjer. De måste ha haft många diskussioner om sin situation, alternativ och spekulationer om vad framtiden skulle ha för dem. Under tiden pressade kongressmedlemmar på för lagar för att förbjuda månggifte.

1862 antog USA:s kongress och president Abraham Lincoln undertecknade Morrill Antibigamy Act, som gjorde bigami till ett brott i USA:s territorier, ogiltigförklarade Utahs territoriella lagar som hade sanktionerat månggifte, och hade införlivat mormonkyrkan, och begränsade en religiös organisations fastigheter i territorierna till 50 000 USD.

Det gjordes dock lite för att upprätthålla lagstiftningen vid den tiden. För mormonerna i territoriet trodde de att Guds lag var större än landets lag, och de följde med brinnande hängivenhet sina ledares råd. Några av männen flyttade sina familjer till olika hem, andra flyttade dem till andra samhällen och ytterligare andra flyttade dem till Kanada och Mexiko. Ett "underjordiskt system" utvecklades så att vissa flyttade delar av sina familjer från en plats till en annan till hushåll som kallas "säkra hus". Anton valde att behålla båda familjerna i närheten, och han var fram och tillbaka som make, far och försörjare för båda familjerna. Anton, Mary och Hanna fortsatte med sina hektiska aktiviteter för att ta hand om familjer. Hanna och Antons familj ökade och Mary var fram och tillbaka mellan husen och hjälpte till att ta hand om Hanna och hennes barn. Marys barn kallade Hanna "Aunt Hanner" och Hannas barn kallade Mary "Aunt Mary".

Edmunds Act från mars 1882 antog båda kamrarna och undertecknades av president Chester A. Arthur. Det gjorde olagligt leverne till en förseelse, tillät att fall av månggifte och olagligt sammanboende förenades i samma åtal, befriade polygamister, diskvalificerade dem för juryuppdrag och ersatte valtjänstemän med Utah Commission, en styrelse med fem presidentutnämnda personer.

Denna lagstiftning medförde fler restriktioner och ökade deras oro. I april 1884 åtalade storjuryn aposteln Rudger Clawson för månggifte och olagligt leverne. Som en konsekvens av detta åtal dömdes domare Zane i Salt Lake City honom i november 1884 till ett fängelse på tre och ett halvt år och böter på \$500 för månggifte. Han blev den första mormonen att dömas och fängslas för brott mot 1882 års Edmunds Act. Men det var bara början. Fler federala marskalkar utsågs för Utahs territorium och familjemedlemmar var ständigt på alerten för främlingar, som kan vara marskalkar. Eftersom det fanns många polygamister i Brigham City gjordes många arresteringar och många av männen avtjänade tid i kriminalvården.

Fängelseanstalten låg i området Sugar House sydost om Salt Lake City. Inom de fyra fot långa fängelsemurarna fanns flera strukturer. Vissa var våningshus med tre våningar britsar på tre väggar. Två män sov i en brits. Måltider serverades med liten variation: Frukosten bestod av kött, bröd, potatis och kaffe; lunch var grönsakssoppa och bröd; kvällsmat var bröd och te. De fick bara skedar att äta sin mat med. De fick bada en gång i veckan på sommaren och en gång på två veckor på vintern.

Under de varma månaderna var vägglöss ett problem. En av fångarna skämtade att hans våningshus borde döpas om till "Bug House".

De sambo (som de kallades) intagna upprätthöll ett lugnt och glatt uppträdande för det mesta, en kontrast till de vanliga fångarna. Vid ett tillfälle bestämde sig fängelsechefen för att ha nya fängelsekläder åt dem – breda svarta och vita ränder – för att förödmjuka dem. Fångarna klagade inte ens på det. Att kunna upprätthålla ett sinne för humor i sin dystra situation minskade stressen för dem. Deras dagar i fängelset var långa och monotona.

Ibland undervisade någon bland "co-habs klasser" oavsett deras expertis. De skrev brev och såg fram emot post, men det gick långsamt. Det fanns inte många böcker tillgängliga om de inte hade tagit med sig några hemifrån. De flesta av dem hade sina skrifter och ägnade tid åt att studera dem och hålla religiösa diskussioner. Tiden gick fortare när de var upptagna.

För att fördriva sin tid gjorde någon gymnastik. Andra spelade baseboll, fotboll, boxning, krocket, kuller, schack, dam, domino och kort. En del ägnade sig åt olika hantverk – tillverkade hårträns, ridpiskor, förgyllda tavelramar, prydnads trälådor, blomstersniderier, skeppsmodeller, kappor, mattor, fläktar och nålkuddar.

Den officiella besöksdagen blev den första torsdagen i varje månad. På grund av transportbegränsningar kom få besökare förutom familjerna nära Salt Lake City. Tiden var begränsad till en halvtimme. Då gick besökarna ibland upp på fängelsemuren och stod i femton till tjugominuter där de kunde ses av fångarna. Samhället i Brigham City levde med rykten om fängelseupplevelsen.

Samtidigt blev förhållandena mer oroande för familjerna. Lagstiftarna i Washington verkade bry sig lite om effekten av deras lagstiftning på medborgarna i Utah-territoriet och ny lagstiftning var på väg att bryta ut.

Edmunds-Tucker Act antogs den 19 februari 1887 och blev lag den 3 mars 1887, utan godkännande av president Grover Cleveland. Det tillät (men krävde inte) en hustru att vittna mot sin man, tillät att anklagelser om äktenskapsbrott väcktes av någon annan än en make, krävde att äktenskap skulle intygas i skiftesdomstolar, upplöste Perpetual Emigrating Fund Company, avskaffade den kända territoriella milisen när Nauvoo Legion, befriade kvinnor från rösträtt, inledde förverkandeförfaranden mot mormonkyrkan, återupplivade ägandebegränsningen på 50 000 dollar för en religiös organisation och bekräftade återigen avvecklingen av mormonkyrkan

Denna slutgiltiga lagstiftning skapade kaos inom mormonkyrkan. Hundratals hem stördes av antagandet av denna lagstiftning. Det fanns ingen nådperiod. Män förväntades välja vilken hustru och familj de skulle göra anspråk på lagligt och separera från de andra. Det var en hjärtskärande situation. Hur bestämmer du vilken del av din familj som inte längre tillhör dig? Hundratals fruar och tusentals barn hade inga rättsliga anspråk. Vem skulle försörja dessa familjer medan männen avtjänade sina fängelsestraff? Eller efteråt? Emigrationsfinansieringen var inte längre tillgänglig, kvinnor förlorade sin rösträtt, milisen som upprätthölls för att skydda de heliga avskaffades och kyrkan förlorade ägandet av all deras egendom förutom värda 50 000 dollar och kyrkan avvecklades. Andrew Jenson listar i Church Chronology händelserna som ledde fram till fängslandet av president Lorenzo Snow.

Sju ställföreträdare arresterade apostel Lorenzo Snow i hans bostad anklagad för olagligt leverne och han fördes till Ogden fredagen den 20 november 1885. Den 31 december 1885, efter två dagars rättegång i första tingsrätten i Ogden, juryn lämnade en

dom om skyldig mot honom, trots att bevisen som infördes hade bevisat honom oskyldig. I samma domstol i Ogden den 5 januari 1886 avlade juryn en annan skyldig dom mot honom 1884 och en del av 1883 i enlighet med segregeringspolitiken. Samma domstol dömde honom den 16 januari 1886 till arton månaders fängelse, 900 dollar i böter och kostnader, för olagligt leverne, men gav honom tio dagar på sig att förbereda sitt överklagande och sattes under 15 000 dollar obligationer. Den 6 februari 1886 fastställde Utahs högsta domstol domaren Powers beslut mot honom, men beviljade svaranden tjugo dagar på sig att fullända en överklagas till USA:s högsta domstol. Den 12 mars 1886 gick han frivilligt i fängelse för att snabbt få sin talan inför U. S. Supreme Court.

Hans fall argumenterades i U. S. Supreme Court den 29 april 1886. Den 10 maj avfärdade USA:s högsta domstol de tre Snow-polygamimålen på grund av "brist på jurisdiktion". Detta lämnade polygamisterna till de federala domstolarna i Utah, med alla hemskheter med segregeringspolitiken. Den 8 februari 1887 ändrade USA:s högsta domstol beslutet från Utah-domstolarna i apostel Lorenzo Snows habeas corpus-mål och förklarade "segregationspolitiken" olaglig. Följande dag släpptes han från fängelset. Han hade tjänstgjort betydligt längre än sin mandatperiod i väntan på domstolens beslut.

Vi har inget datum för arresteringen av Anton, men uppgifter visar att tisdagen den 24 december 1889 dömdes Anton A. Janson från Brigham City av domare Henderson i första distriktsdomstolen i Ogden till tre månaders fängelse för olagligt leverne. Anton förde tydligen ingen anteckning om sitt fängelse. Men det var en sorglig tid för honom och hela hans familj under dessa tre månader. Hans tre månaders fängelse var kortare än många – möjligen för att han bara hade två fruar. Samma uppteckning visar också att lördagen den 8 mars 1890 kom biskop Anton A. Janson av Brigham City ut från straffanstalten.

När Edmunds-Tucker Act antogs, åkte president Wilford Woodruff till San Francisco fast besluten att "få gudomlig bekräftelse för att följa en kurs som verkade vara plågsamt mer och tydligare." Vid kyrkans oktoberkonferens den 6 oktober 1890 presenterades hans manifest om att avskaffa pluraläktenskap och godkändes av medlemmarna. Han förklarade senare:

"...att valet stod mellan å ena sidan att fortsätta att utöva månggifte och därigenom förlora tempen, stoppa alla förordningar däri, och å andra sidan att upphöra med mångäktenskap för att fortsätta utföra de väsentliga förrättningarna för de levande och de döda. Jag borde ha låtit alla tinningar gå ur våra händer; Jag skulle själv ha gått i fängelse och låtit varannan man gå dit, om inte himlens Gud hade befallt mig att göra vad jag gör; och när tiden kom då jag blev befalld att göra det, stod allt klart för mig."

För Anton var det ingen tvekan om vad hans ansvar var. Guds lag och landets lag var överens. Han får inte längre leva som polygamist. Han älskade fortfarande båda fruarna och alla sina barn. Han var tvungen att välja vilket hem han skulle bo i, men han kände kärleken, den andliga och moraliska skyldigheten att försörja båda sina familjer. Hans

kontakter med Hanna var ännu mer begränsade. Anton var biskop, fader i församlingen, men kunde inte vara make eller far till en del av sina barn. Vilken hjärtskärande tid för dem alla, och Hanna särskilt med ingen förutom Mary att vända sig till. När Anton tog med sig förnödenheter från butiken delade Mary dem mellan sin familj och Hannas och gjorde allt för att vara till hjälp för dem, men förhållandet hade förändrats och livet blev väldigt ensamt för Hanna.

Men eftersom det fanns så många polygamister i samhället, av vilka många hade tjänat sina "villkor", accepterade folket i Brigham City boende som måste göras och förblev enade i att acceptera och hjälpa varandra. Vid något tillfälle bytte Hannas familj namn från Janson till Jenson, och Marys barnbarn kallade henne och Anton som "farfar och mormor Andersen".

DEN FÖRENADE ORDNINGEN

Från de tidigaste dagarna i kyrkan hade Joseph Smith undervisat om samarbete mellan medlemmar av kyrkan och Förenade Orden, en form av gemensamt liv. Brigham Young hade diskuterat det många gånger med apostel Snow och andra som uppmuntrade det bland de heliga när de bosatte sig i Sion. Det fanns lite pengar att använda, de var isolerade till den grad att de var beroende av varandra för att överleva, och det verkade vara en bra användning av resurser, främst deras huvuden, händer och hjärtan. Apostel Snow sa: "Evangeliets lag och den förenade ordningens lag kräver en fullständig invigning till prästadörets råd, hela vår substans, våra talanger och tid." I denna nya gemenskap hade apostel Snow den första möjligheten att omsätta Förenade Orden i praktiken som han förstod den. I sin bok, *Building the City of God*, utropade Leonard Arrington, kyrkohistoriker, att det var det mest effektiva av de experiment som prövats i olika samhällen i Utah. Han ger utmärkt bevakning av United Order som den praktiserades i Brigham City:

Ett kooperativt samhälle som grundades 1864 av Lorenzo Snow i norra Utahs Brigham City kan mycket väl ha fungerat som en modell inte bara för den kooperativa rörelsen som Brigham Young startade senare samma årtionde, utan också för den mer ambitiösa United Order-rörelsen som efterträdde den. Hösten 1864 rådde Brigham Young Snow om vilken framtida kurs som bäst skulle kunna säkerställa 'de heligas moraliska, andliga och ekonomiska intressen i Brigham City'...

Denna ursprungliga förening var inget annat än ett aktiebolag som Apostel Snow och tre andra tecknade tre tusen dollar på. Det blev en omedelbar framgång, och andra aktieägare attraherades av övertygande predikningar, av den generösa varuutdelningspolitiken och av minskningen av aktierna till fem dollar vardera. Koncernens lönsamhet [år 1870 var det den enda butiken i staden] och politiken att inte ge någon utdelning i kontanter eller importerade varor möjliggjorde ackumuleringen av tillräckliga besparingar för att etablera hemindustrier. Detta hade naturligtvis varit en del av den ursprungliga avsikten...

Med hjälp av samhällets arbetskraft som fanns tillgänglig efter höstskörden 1866 byggde gruppen, till en kostnad av 10 000 \$, en garveribygnad på två våningar, 45 gånger 80 fot. Praktiskt taget allt arbete och allt material tillhandahölls i utbyte mot kapital, även om en fjärdedel betalades ut från butiken i varor till "de som behövde det"....

Tillväxten av läder- och lädervaruavdelningarna var snabb. År 1875 värderades skobutikens veckoproduktion till \$500 och till \$700 två år senare ... alla läderbehov i samhället uppfylldes, och vissa läderprodukter såldes för kontanter i Salt Lake City, Ogden och Logan ...

Gruppen planerade då byggandet av en yllefabrik. Använder, som med garveriet, samhällets vinterarbete, material som bidragit till kapitalstocken och vinsterna från redan etablerade företag, en 35 000 \$ yllefabrik byggdes 1870-71 och utrustad med maskiner köpta i öststaterna ... Fabriken kom att sysselsätta trettiofyra personer och gjorde så småningom en 40 000 \$ årlig verksamhet i garn, filtar, herr- och damkläder och liknande produkter. Maskiner i båda yllebruket och garveriet drevs av vatten...föreningen började bygga upp fårbesättningen från 1 500 till 5 000 djur...På detta sätt garanterades en pålitlig ullförsörjning till fabriken... År 1879 hade besättningen vuxit till långt över 10 000 ...En besättning på tusen nötkreatur etablerades som tillsammans med fåren försörjde en köttmarknad. Ett svinbesättning tjänade också samma syfte.

År 1874 ägdes och styrdes praktiskt taget hela det ekonomiska livet för denna gemenskap med 400 familjer av kooperativa föreningen. Ett femtontal avdelningar som senare skulle utökas till fyrtio producerade de varor och tjänster som samhället behövde och varje hushåll fick sin mat, kläder, möbler och andra förnödenheter från dessa avdelningar. Nästan fullständig självförsörjning hade uppnåtts, och vissa textilprodukter, läder, möbler och mejeriprodukter "exporterades" till andra bosättningar i norra Utah. Det inbetalda kapitalet i Brigham City co-op 1874, som uppgick till 120 000 \$, ägdes av 372 aktieägare.

Livsmedelsföretag 1874 inkluderade ett modellmejeri i Collinston ... som bestod av femhundra mjölkkor [det första kommersiella mejeriet i Utah]. Förutom mjölk producerade mejeriavdelningen smör och ost till ett värde av nästan 8 000 USD årligen. Nästan 40 000 pund ost producerades enbart för export 1875. Ett hundratal svin föddes upp i samband med mejeriet till att konsumera mejeriets restprodukter och för att komplettera utbudet av nöt- och fårkött. En slaktaravdelning förberedde köttet för försäljning.

Flera melassbruk drevs ... Ett antal gårdar, inklusive en torr gård i Portage, Utah ... En trädgårdsavdelning planterade och tog hand om blommor, buskar, vinrankor och fruktträdgårdar.

Lantbruksmaskiner och utrustning, till tonerna av \$12 500 årligen, tillverkades eller reparerades av en speciell maskin och reparationsverkstad. Gruppen också upprätthöll en "Indian Farm" på vilken indianer i närheten etablerades och lärde sig att odla.

Textilföretagen omfattade, förutom yllefabriken, en hatt- och kepsfabrik eller kvarnfabrik, som sysselsatte upp till tjugofem flickor och tillverkade päls-, ull- och halmhattar, tillsammans till ett värde av 5 000 dollar årligen; skraddare och "fancy work"-butiker som sysselsätter nio händer och ger ut 14 000 USD årligen; en sidenavdelning, som planterade flera tusen mullbärsträd, odlade silkesmaskar och tillverkade silke; och en 125 hektar stor bomullsgård i södra Utah, 500 mil bort, dit ett dussin eller fler unga män kallades 1873 och därefter under en period av två år åt gången för att odla bomull för användning i yllefabriken...

Dessutom kallade Lorenzo Snow en grupp människor att bosätta sig i en dal tio mil öster om Brigham City som ursprungligen hette Flaxville och nu kallas Mantua, i syfte att odla lin. Övervägande danska tillverkade dessa kolonister spannmålssäckar och sytråd.

Byggföretagen i Brigham City inkluderade en singel-, ribba- och piketkvarn; tre sågverk, inklusive ett stort ångsågverk; tegel- och adobebutiker; en kalkugn; en smidesaffär; en möbel-, snickeri-, murare- och målaravdelning. Under åren 1874 och 1875 sysselsatte dessa avdelningar 46 händer och byggde 46 hus, putsade 163 rum och utförde arbete till ett värde av 21 000 dollar. En avdelning för offentliga arbeten byggde vägar, broar, dammar, kanaler och offentliga byggnader. De senare omfattade kyrko-, medborgar- och kooperativa byggnader.

Andra företag ... inkluderade en plåtaffär, en repfabrik som använder hampa som odlas på andelsgården, en keramikaffär, en kvastfabrik, ett binderi, ett växthus och plantskola, en borstfabrik och en vagn- och vagnverkstad. En utbildningsavdelning övervakade skolan och seminariet. Det fanns till och med en avdelning, som använde sig av luffarnas arbete som sökte utdelningar genom att sätta dem i arbete med att hugga ved och utföra andra ströjobb.

Varje avdelning eller företag hade tydligt avgränsade ansvarsområden och drevs av män och kvinnor i alla åldrar under överinseende av en övervakare eller föreståndare. Vanligtvis hade intendenten lärt sig sin skicklighet i Europa. En generalsuperintendent [Lorenzo Snow] var ansvarig för verksamheten på alla avdelningar.

Både föreståndare och arbetare fick löner som tycks ha varit i proportion till dem som betalades på andra håll i landet vid den tiden... Lönerna betalades till en början i varor, en fjärdedel i importerade varor och tre fjärdedelar i hemprodukter. Senare ändrades andelen till en sjättedel inom varor, resten inom hemprodukter.

För att underlätta lönefördelningen i hemproducerade och importerade varor betalades de anställda varje lördag i två typer av "scrip". En typ kunde lösas in på de olika industri- och jordbruksavdelningarna och var känd som "Home D" [för hemavdelningen] lapp. Det skulle köpa möbler, keramik, stövlar, hattar, penslar, mejeriprodukter, kött och andra

närproducerade produkter. Den andra stämplades med verket "Varor" med röda bokstäver och kunde lösas in i den kooperativa butiken eller handelsavdelningen, där köparen kunde få tag på importerade varor. Båda typerna av remsor liknade valuta, var två gånger tre tum stora, och var i valörer från fem cent till tjugo dollar. De var också utbytesmedel för tillträde till konserter, pjäser och andra samhällsproduktioner.

Att bli aktieägare blev ett mycket dedikerat engagemang. Medlemmarna döptes och välsignades med handpåläggning. LeRoi C. Snow ger i en artikel i Box Elder Lore en lista över de regler som styr medlemmarna:

REGLER SOM BÖR IAKTTAGAS AV MEDLEMMAR AV DEN FÖRENADE ORDNINGEN

Regel 1. Vi kommer inte att ta gudomens namn förgäves, inte heller tala lättvindigt om hans karaktär eller om heliga ting.

Regel 2. Vi kommer att be med våra familjer morgon och kväll.

Regel 3. Vi kommer att iaktta och hålla visdomsordet.

Regel 4. Vi kommer att behandla våra familjer med vederbörlig vänlighet och tillgivenhet, och föreställa dem ett exempel som är värt att efterlikna; i våra familjer och umgänge med alla människor, kommer vi att avstå från att vara tvistiga eller grälsamma, och vi kommer att sluta tala illa om varandra och kommer att odla en ande av kärlek mot alla. Vi anser att det är vår plikt att avstå från att handla själviskt eller från begärliga motiv och kommer att söka varandras intressen och hela mänsklighetens frälsning.

Regel 5. Vi kommer att iaktta personlig renlighet och bevara oss själva i all kyskhets genom att avstå från äktenskapsbrott, hor och lust. Vi kommer också att avstå från och avstå från allt vulgärt och obscen språk eller beteende.

Regel 6. Vi kommer att hålla sabbatsdagen för att hålla den helig i enlighet med uppenbarelsen.

Regel 7. Det som inte är engagerat i vår vård kommer vi inte att anpassa till vårt eget bruk.

Regel 8. Det som vi lånar kommer vi att återlämna enligt löftet, och det som vi finner kommer vi inte att anslå till vårt eget bruk utan söka återlämna till sin rätta ägare.

Regel 9. Vi kommer, så snart som möjligt, avbryta all individuell skuldsättning som ingåtts innan vi förenas med Ordern, och när vi väl är helt identifierade med nämnda Order kommer vi inte att ta på oss några skulder i strid med styrelsens önskemål.

Regel 10. Vi kommer att vara förmyndare för våra bröder som är i Orden.

Regel 11. I vår klädsel och vårt agerande kommer vi inte att möta eller uppmuntra dumt och extravaganta mode.

Regel 12. Vi kommer att vara enkla i vår klädsel och vårt sätt att leva, använda korrekt ekonomi och försiktighet och skötsel av alla som anförtrotts vår vård.

Regel 13. Vi kommer att kombinera vårt arbete för ömsesidig nytta, upprätthålla med vår tro, böner och gärningar, de som vi har valt att ta ledningen av ordens olika avdelningar, och vara underkastade dem i deras officiella egenskap, och avstå från en anda av felsökning.

Regel 14. Vi kommer ärligt och flitigt att arbeta och ägna oss själva och alla vi måste till Orden och uppbyggnaden av Guds rike.

Apostel Lorenzo Snow fungerade inte bara som den andliga ledaren för bosättningen i Brigham City, utan ledde också den statliga administrationen. Han hade full respekt och kärlek till människorna där. När det första gemensamma aktiebolaget var så framgångsrikt ville flera medlemmar i samhället investera i det. En kommitté på trettio män bildades, ledare i bosättningen, som var flitiga, ärliga hårda- arbetande medborgare. Anton var en av dessa investerare och dedikerade allt han hade till kooperativet. Medlemmar av detta råd blev chefer för alla avdelningarna, och Anton utsågs till tillsynsman för muraren, puts- och kalkningsavdelningar.

Antons och Marys engagemang framgår av hans dagboksanteckning:

1867: Under all tid som har gått har vi försökt följa de råd och lärdomar som vi har fått då och då, så vi har blivit välsignade både andligt och timligt. Vi har nu mark i Malad i Wight-fältet och i Welik-fältet - cirka 60 tunnland. Vi har lite boskap, nötkreatur och får och ett bra hus och trädgård. Det handlade om denna tid som vi fick undervisningen att arbeta kollektivt. Hur svårt det än verkade till en början lärde vi oss att det var vårt ansvar att arbeta och agera och använda allt för att bygga upp Guds rike. Det var förlusten av min egendom. Men jag har stött det både i ord och handling. Uppmaningen att leva den kom den 6 april 1867. Vi har arbetat hårt för att ställa in den i enlighet med instruktionerna.

Jag tror att det var hösten 1866 som samarbetet började i Box Elder med endast 4 medlemmar. Efter ett tag lämnade en av dem, men nu har detta förbund vuxit sig starkt bland folket. Men det krävdes mycket predikan, råd, undervisning och brödernas goda exempel.

1875. Jag har arbetat i och stöttat Förenade Orden mycket hårt. Jag har betalat in ca \$1300. Jag lade ytterligare 800 \$ på Utah Northern Railroad. I år köpte jag lador och gjorde staket runt dem. Jag planterade ett 50-tal träd.

På våren kallade Förenade Ordens råd mig att vara föreståndare eller förman för allt stenarbete och putsning och kalkning. Vi byggde en social hall och mellan 15-20 fler hus. Arbetet uppgick till cirka 8 000 dollar.

På hösten upplöstes lärarens kворum och broder Snow organiserade ett nytt. Jag valdes att presidera över distrikt nr 3. Mina assistenter var Joseph Seppits, Severin Lee och Ephraim Ralph.

Jag har upprätthållit och upprätthållit Cooperation eller United Order sedan dess början. Vi uppfyller våra egna behov och vi har nu över 30 olika avdelningar med kapital på \$140 000,67

Detta är hans sista dagboksanteckning.

För medlemmar av samhället var Förenade Orden allomfattande. Alla män hade anställning i någon fas av det, kvinnor var anställda i många av företagen eller bidrog till det genom småhusindustrier, och barnen var involverade där de kunde hjälpa till. Till exempel var uppfödning av silkesmaskar helt och hållet en hemindustri. Maskarna, importerade från Frankrike, placerades på platta brickor på vinden i sina hem på sommaren. Barnen plockade färska mullbärsblad dagligen för att mata dem. Maskarna var högljudda ätare, som tomatmaskar. Man kunde faktiskt höra dem äta. När kokongerna bildades var kvinnorna och barnen tvungna att hålla ögonen på dem noga för att börja varva upp silket innan nattfjärilarna dök upp ur kokongen, för om malarna skar sig ut var silket oanvändbart. Efter att trådarna var avlindade, snurrades de och vävdes till tyg. Det finns fortfarande mullbärsträd i Brigham City från denna industri.

Fruktträd måste vårdas: planteras, odlas, beskäras, frukten gallras och sedan plockas när den mognat. Många av persikorna tvättades ofta, skars och lades på ställ och torkades för att användas på vintern. De flesta familjer anlade trädgårdar och ägde mjölkkor, höns och grisar.

Främst tog kvinnorna och barnen hand om dessa. Allt utöver vad familjen kunde använda lämnades in för kredit till den kooperativa butiken så att inget gick till spillo. Barn så unga som sju eller åtta drev korna på bete antingen uppe vid foten eller ner på åkrarna väster om stan varje morgon på sommaren, för att sedan föra dem hem på natten för mjölkning. Antons fruar och barn var alla involverade i den här typen av aktiviteter.

Anton tog kontraktet att bygga ett yllebruk 1870. Den stod färdig 1871 och utrustad med maskiner inköpta i öststaterna:

Byggnaden på 44 gånger 88 fot var två våningar hög. Fabriken innehöll ursprungligen en spinndomkraft med tvåhundra spindlar, fyra breda vävstolar och tre smala vävstolar och andra faciliteter för tvätt, torkning, kardning och färgning. Fabriken kom att anställa trettio två personer och gjorde så småningom en \$40 000 årlig verksamhet inom garn,

filtar, herr- och damkläder och liknande produkter. Maskiner i både yllebruket och garveriet drevs av vatten.

Tyvärn förstördes yllebruket delvis av en brand i december 1877. Inom trettio minuter förstördes byggnaden, maskineri, yllevarp och tyg som representerade en förlust på cirka 30 000,69 USD.

Även om detta var en stor förlust, beslutade rådets medlemmar att göra det återuppbygga bruket och sätta arbetare som hade kastats ut från arbete av branden i arbete med att återuppbygga en byggnad för att inrymma maskiner till det nya bruket. Återigen var Anton inblandad i återuppbyggnaden. Arbetet pressades hårt och eftersom vädret var mildt kunde murare, snickare etc. arbeta nästan varje dag. I mars hade de färdigställt huvudbyggnaden och lagt en massiv grund för en annan i väntan på framtida expansion. I juli 1878 var maskineriet installerat och det nya bruket var igång regelbundet.

Vid varje konferens gavs en rapport om Förenade Ordens tillstånd för att hålla alla informerade om hans eller hennes investering och försörjning. Följande rapport fördes in i protokollet från kvartalskonferensen som hölls den 27 oktober 1877:

Henry Tingey rapporterade om Coop Farm i Malad. Han sa att de hade förvärvat 2 000 hektar. A. A. Janson, föreståndare för Mason Department rapporterade om de senaste två årens framsteg: de hade byggt 48 hus, putsat 300 hus den här säsongen, 40 personer hade arbetat och satt upp en hel del hus den här säsongen och hade gjort 200 000 "adobes".

En annan rapport vid konferensen den 27 april 1878 innehöll följande:

Garveriet var inte välförsett med hudar. Mer behövdes. Stövel- och skoaffär hade en veckoproduktion på nära \$700. Litet utbud av läder till hands. Hattavdelningen var mycket välmående. Sidenavdelningen lät plantera 1 400 träd för 4 år sedan; hade 2 000 mer att plantera.

Jordbruksavdelningen: en del gick bra, andra hade stora förluster på grund av gräshoppor och frost. Slakteri- och vagnavdelningar rapporterade positivt. Snickare hade 18 arbetare, yllefabriken redo för maskiner på tio dagar. Bomullsavdelningen välmående.

Borstavdelning i bra betalande skick. Plantskolan planterade över 1 000 träd till Hjälpföreningen. Plåtavdelningen betalar bra. Timmer, smed, möbelavdelningar gör goda affärer. Rapport om utvecklingen av den indiska gården.

Så småningom fanns det flera faktorer som ledde till nedgången av Förenade Orden i Brigham City. Som nämnts i ovanstående rapport, var det stora förluster för deras grödor på grund av gräshoppor 1877. En ovänlig domare utfärdade ett besöksförbud på deras huggning av timmer för sågverket och singelkvarnen i Marsh Valley. Femtiotre

bruksarbetare åtalades och bötfälldes. En straffskatt togs ut på cirkulationsmediet i coop-butiken på 10 200 USD. Några av industrierna var tvungna att stänga för att betala böterna. Den federala anti-polygami-lagstiftningen konfiskerade nästan all kyrklig egendom och begränsade driften av försäljningen av varor.

Efter president Brigham Youngs död visade president John Taylor mycket mindre entusiasm för den kooperativa rörelsen. ZCMI blev mindre samarbetsvillig när det gällde att ta emot varor från Brigham City. Efterhand stängdes industrierna eller köptes ut av lokalbefolkningen och drevs privat. James Baron, som arbetat på yllefabriken, tog över ledningen av verksamheten en kort tid, och när han sedan 1889 flyttade sin verksamhet till Hyrum, övertog Anton ledningen av bruket och var disponent fram till tiden för hans död 1899. Coop-butiken stängde 1894. (James Barons son Thomas och hans egna två söner återvände till Brigham City, återuppbyggde yllebruket efter ytterligare en brand 1907, döpte om fabriken till Baron Woolen Mill och började bearbeta ull där. Familjen Baron fortsatte verksamheten till den 24 juni 1988, då de sålde till en annan ägare. Bruket fortsatte sin verksamhet tills verksamheten gick i konkurs 1992.)

Leonard Arrington drar följande slutsats om framgången för United Order som den praktiserades i Brigham City:

Man slås av det faktum att jämförelsevis få varma minnen av gemenskapens enhet har överlevt, jämfört med många från Missouri-perioden och från Orderville United Order. Brigham City Coop var trots allt en viktig faktor i samhällets ekonomi i nästan trettio år. Dessutom följde dess historia en nästan perfekt symmetrisk cykel, som började som en detaljhandelsbutik, expanderade till ett komplext och kraftfullt nät av produktions-, tillverknings- och detaljhandelsrelationer, för att sedan avyttra sig själv en efter en av sina olika grenar tills det återigen blev en butik. Det finns lite dramatik i en sådan evolution, och mycket förtrogenhet. Coop var för sina medlemmar ett faktum som de accepterade på ett sakligt sätt. De mindes det inte som ett kort ögonblick i Utopia.

ANSVAR FÖR KYRKA OCH SAMHÄLLE

Från tidpunkten för deras ankomst till Brigham City gjorde Antons ledarskapsförmåga och erfarenheter honom till en främsta kandidat för ledarroller i samhället såväl som i kyrka. Det blev inget slut på arbetet som behövdes för att etablera bostäder och en bogemenskap för de boende. Anton och Mary anlände tillräckligt tidigt för att bosätta sig i området att vägar fortfarande byggdes och kanaler byggdes. Eftersom det inte fanns några pengar att betala för denna konstruktion och alla skulle dra nytta av dem, upprättades en valskatt, ett system genom vilket en skatt på en dags arbete med ett lag eller på två dagar ensam krävdes av alla män mellan åldrarna tjuogoett och femtio år på regelbunden basis. Sumpiga områden på de norra och västra delarna av staden fylldes ut och vattnet leddes bort. Två dammar grävdes på West Forest Street för att ta emot vattenavrinningen från Box Elder Creek. Anton var inte bara inblandad i dessa

samhällsförbättringar, utan han började också använda sina färdigheter som murare som lägger stenar för att bygga hem, och han byggde många av de tidiga hemmen i staden.

Eftersom Brigham City var en gemenskap av skandinaver fanns det många liknande namn, det vill säga många Petersons, Hansens, Jensens, Madsens, och därför blev det väldigt vanligt att använda smeknamn som hjälpte till att identifiera dem. Till exempel var det "Three-fingered" Pete, "Tobacco" Pete, "Holbrook" Peterson, "Honey and Eggs" Peterson, "Lame" Pete, "Miller" Jensen, "Blacksmith" Olsen, "Painter" Larsen och "Billy Sliver" Littlewood, "Washer-woman" Anderson, och det var därför inte ovanligt att Anton var känd som "Plasterer" Anderson i några av de tidiga berättelserna. Men i alla kyrkböcker som skickades till arkivet, såsom protokoll från biskopsmöten, stavskonferenser etc., kallades han biskop Janson eller A. A. Janson.

När han skaffade lite pengar investerade han i ytterligare utveckling. En damm föreslogs vid Maladfloden för att föra in vatten i Bear River Valley. Han investerade i byggandet av dammen, och det blomstrade under några år, men sedan blev vattnet för basiskt och skadade jorden. Han gick också in i partnerskap med en annan man för att bygga en melasskvarn, som så småningom stängde. Så hans mest framgångsrika satsningar var att bygga bostäder. Han var också involverad i byggandet av många av samhällsbyggnadsprojekten. Apostel Snow bildade ett rådgivande råd som föreslog och ledde mycket av samhällsutvecklingen. Anton satt i det rådet.

En territoriell milis bildades för deras skydd. Det var:

Box Elder District i Nauvoo Legion hundra värvade män, i åldern från arton till fyrtio år. Företaget i Brigham City kallades Company "A". Kompanierna var uppdelade i två delar, kavalleri eller "minutmän" och infanteri. Anton fungerade som en av "minute men". Varje "minutman" krävdes att förse sig med en bra sadelhäst välutrustad; också en uppsättning skjutvapen och proviant lämpliga att bära på en hastig marsch.

Anton var aktiv i både civila och religiösa angelägenheter i staden, efter att ha varit länskassör i ett antal år. Han hade en stor kärlek och förståelse för unga människor, vilket verkade hjälpa honom att hålla sig ung. Han ville ha en stor familj, och han var far till tretton barn. Han var fylld av kärlek till dem, lekte med dem och involverade dem i saker han gjorde. Han lät dem arbeta med trädgårdsarbete och skörd av fruktträd från de många han hade planterat på sin gård, samt hjälpte till med en del av murverket när pojkarna blev äldre. När möjligheterna att gå i skolan dök upp, uppmuntrade han sina barn att gå. Men mycket av deras undervisning i grundläggande läs- och datorskunskaper lärdes ut hemma. Tyngdpunkten låg på att lära sig engelska, men de samtalande även på danska i hemmet. Det var mycket viktigt för honom att hans barn lärde sig evangeliets principer och att de efterlevde dem. När hans barn gifte sig och fick egna barn, njöt han av barnbarnen och utstrålade sin kärlek till dem. Hans äldsta barnbarn, Loa Tingey

Johnson, var tolv år när han dog, men hon hade tillbringat mycket tid i hans hem och hade många underbara minnen från hela hans familj. Hon var nära hans yngsta dotter, May, och Christines dotter, Vera Stark, och de hade tillbringat mycket tid tillsammans som barn hemma hos morfar och mormor Andersen tillsammans med ett barnbarn Ethelbert Larsen, (Sophrony Larsens son) som var också nära deras ålder. När Loa pratade om dessa upplevelser uttryckte hon mycket ömma känslor för båda morföräldrarna.

Apostel Snow organiserade en polysofisk förening för utbildning och underhållning av samhället. Han började med detta när hans första hem fortfarande höll på att färdigställas, och de träffades i sällskapsrummet eller stora salen i hans hem varannan vecka. Han började med idén medan han fortfarande bodde i Salt Lake City, och fortsatte sedan i Brigham City. Han bjöd in folk att hålla tal, uppläsningar, sånger, recitationer, instrumental musik eller dramatiska tolkningar. Ingen kunde ta mer än femton minuter så att det kunde finnas en mängd olika underhållare under en kväll.

Efter framgången med den första underhållningsvintern lät han dem organisera en Dramatic Association of Brigham City som började uppträda i källaren på Court House innan resten av byggnaden var klar. 1875 uppfördes en Social Hall, en byggnad 33 x 63 fot och två våningar; första våningen var designad för nöjen, sociala och dansande fester, föreläsningar och polysofiska föreningens sammankomster; den andra för en gymnasieskola eller lärdomsseminarium.⁷² Apostel Snow köpte flera musikinstrument i Salt Lake City och lät leverera dem och ge dem till några som var intresserade av att lära sig spela dem. Det fanns inga instruktörer, så de lärde sig på egen hand, men var tydligen effektiva eftersom staden hade ett Brass Band som uppträdde för såväl kyrkliga som sekulära evenemang. Vi har inga uppgifter om talangen hos Anton eller hans familj, men hans barnbarn, Loa Tingey Johnson, brukade berätta hur mycket Anton älskade att sjunga och hade en mycket fin tenorröst. Han tyckte uppenbarligen om musik, för bland sina korta dagboksanteckningar nämnde han ofta sång när missionärerna var tillsammans. Så vi antar att Anton, Mary och Hanna och deras familjer var deltagare i dessa kvällar med underhållning som anordnades av aposteln Snow.

Anton ordinerades till sjuttio i 8:e kворumet den 16 januari 1859. Han arbetade med det mindre prästadömet från 1860 till 1875 när han kallades som presiderande lärare i 3:e distriktet. Kyrkoorganisationen i Brigham City på den tiden liknade Missions där det finns distrikt och grenar eftersom de ännu inte var en stav med församlingar. Prästadömets ämbeten och funktioner var helt annorlunda än de är idag. Så det är svårt att precisera vad hans ansvar var, men vi vet att mycket gjordes för att fullborda arbetet med omvändelse bland många av de nyare omvändarna. De behövde mycket hjälp med att komma till rätta och inriktade på sin nya miljö

Apostel Snow hade valt en plats för ett tabernakel som skulle byggas i centrum av staden vid korsningen mellan Forest och Main Street, tvärs över gatan från tingshuset.

Män hade börjat utgrävningen för källaren strax innan stavskonferensen var planerad. President Brigham Young anlände till helgkonferensen 1865 och han red längs Main Street till president Snows hem. När han såg männen som arbetade med utgrävningen frågade han vad de gjorde. Efter att de hade förklarat för honom berättade han för dem att området skulle bli hjärtat av affärsdistriktet och inte var platsen för tabernaklet. Han sa åt dem att följa honom, och han skulle visa dem var det skulle byggas. De vände om och gick söderut på Main Street till Second South, ett kvarter täckt med "sagebrush" (*en slags malört*), känd som "Sagebrush Hill." Han stod där och funderade några minuter, gick sedan över gatan österut och berättade att det var platsen för byggnaden. Han sa: "Det är ryggraden i staden, den högsta platsen längs Main Street; Det här kommer att bli en hög, torr plats eftersom vattnet kommer att rinna av tre vägar: norr, söder och väster." De röjde marken på den platsen och började sina planer för byggnaden.

Materialet som fanns till hands att bygga var stenar som skulle brytas, timmer i kanjonerna som skulle huggas, dras och fräsas och lera för att göra tegelstenar. Gotisk arkitektur var mycket populär i Amerika på 1800-talet, och så designades den i gotisk design med sexton strävpelare täckta med gotiska tinnar. Det var ett samhällsprojekt med frivillig arbetskraft, och framstegen gick långsamt, men stavskonferenserna den 23 och 24 oktober 1881 hölls i byggnaden när taket stod klart, även om själva byggnaden inte var färdig. Byggnaden färdigställdes och invigdes 1890 av president Wilford Woodruff. Apostel Lorenzo Snow, som vid den tiden var bosatt i Salt Lake City, satt på läktaren.

Denna byggnad byggdes under den tid Anton var överintendent för murarna i Förenade Orden, så han var mycket involverad i utförandet. I protokollen från stavsmötena gav han ofta uppdateringar om byggnadens framsteg.

I februari 1896 startade en brand i byggnadens källare och på kort tid brann byggnaden ner till grunden, förutom stenmurarna. Medan män arbetade med att släcka branden började ledarna planera för att återuppbygga. J. Rudger Clawson, som var stavspresident vid den tiden, gjorde en fördelning till de enskilda medlemmarna och till alla församlingar i staven. Han bad också om pengar från många andra källor för att betala för restaureringen. Bara tretton månader efter branden återinvigde George Q. Cannon från det första presidentskapet tabernaklet den 21 mars 1897.

William Mulder skriver i *Homeward to Zion* att varje bosättning hade en skandinavisk organisation, biträdande till den vanliga mormonförsamlingen. - "och endast hjälporganisation, för skandinaverna bildade inte autonoma kyrkor."

De fann sig själva dyrka sida vid sida med sina jänkare och engelska grannar under lokal ledning, ofta av blandad nationalitet. Den skandinaviska organisationen sponsrade köror, program, utflykter och återföreningar på Gamla världens helgdagar. Vad kyrkan än främjade var alltid inkluderande skandinaviskt och gjorde ingen skillnad bland danskar, svenskar och norrmän. Det fanns en naturlig association med en informell kväll över kaffekopparna i varandras hem när de mindes "gamla tider". Kyrkan rynkade

pannan på överträdelser av "visdomsordet", bröderna som slog ner på användningen av te, kaffe, tobak och stark dryck; men enligt Mulder, "skandinaverna trodde att de hade en speciell dispens att dricka kaffe och deras hemgjorda öl." Faktum är att deras hemgjorda öl serverades på de flesta av kyrkans sociala möten (nygjorda så att alkoholhalten inte hade tagit fart). Anton var ordförande för den skandinaviska organisationen i flera år.

När bosättningarna i Intermountain West fortsatte att växa började president Brigham Young gå runt i området och skapa stavar och dela upp församlingar 1877. Från protokollet från en speciell konferens som hölls i Brigham City den 18 augusti 1877, hittar vi detaljer om denna händelse:

President Brigham Young, John W. Young, D. H. Wells från första presidentskapet, äldsterna John Taylor, Franklin D. Richards och Albert Carrington av de tolv, även Lorin Farr, W. C. Staines, George Reynolds och George F. Gibbs lämnade Salt Lake City klockan 7 på lördagsmorgonen på tåget, anländer till Brigham City strax efter klockan 10. En blåsorkester, en samling medborgare och en mängd söndagsskolebarn var vid depån för att hälsa dem välkomna. Äldste Lorenzo Snow och myndigheterna i länet och de omgivande distrikten var närvarande vid mötena som hölls i en rymlig sal på West Forest Street (bara cirka fyra kvarter öster om tågdepån.)

På söndageftermiddagens möte talade president Brigham Young till församlingen och föreslog att man skulle dela upp Brigham City församling för att skapa Box Elder stav med fyra Brigham City församlingar. Oliver G Snow, son till Lorenzo Snow, kallades som stavs-president med Elijah A. Box och Isaac Smith som sina rådgivare.

Brigham City delades upp i fyra församlingar, med Henry Tingey som biskop av första församlingen, Alvin Nichols från andra, John Davison Burt kallades som biskop av tredje församling med Anton A. Janson som första rådgivare och Peter F. Madsen som 2 och John Welch som biskop av 4:e församlingen. Dessa bröder vigdes till överstepräster och avskilda i sina kallelser till allmänheten möte den 9 september 1877.

I och med skapandet av Box Elder stav och ordination av nya officerare, befriades apostel Lorenzo Snow från sin kallelse i Brigham City och flyttade tillbaka till Salt Lake City. Men innan han gick ville folket hedra honom och uttrycka sin kärlek och uppskattning för den ledarroll som han hade spelat i deras liv genom en festlig fest för honom. Aposteln Snow hade ägnat sitt liv åt människorna i denna bosättning under de tjugotvå åren sedan hans ankomst. De älskade honom innerligt.

Följande berättelse ger en illustration:

Apostel Snow hade gift sig med dottern till en dansk immigrant i Brigham City och hennes far tyckte om att låta folk veta om detta, så han förklarade på sin brutna engelska, "Brodder Snow, han gifte sig med min dotter. Du vet, Brodder Snow, han är Yesus Krist, och jag är hans svärförälder."

Anton A. Janson ordinerades och avdelades som biskop i Brigham Citys tredje församling av apostel Lorenzo Snow den 24 maj 1889 för att fylla den lediga tjänst som valdes av Adolph Madsen till president Rudger Clawsons förste rådgivare. Han hade varit förste rådgivare åt biskop John Burt och sedan Adolph Madsen sedan staven organiserades 1877.

Protokoll från kyrkans kyrkohistoriska avdelning karaktäriserar Anton som en mycket omtänksam och kärleksfull biskop i sin församling. Liksom i sina andra ansvarsområden rörde han sig snabbt och effektivt, men ändå med mild övertalning när han styrde verksamheten i hans kallelse. Det var i slutet av sitt första år som han greps och avtjänade sitt straff i kriminalvårdsanstalten för månggifte. När han välkomnades tillbaka till biskopens möte efter frigivningen ombads han att kommentera sin upplevelse. På sitt blygsamma sätt svarade han att upplevelsen var ungefär vad han hade förväntat sig, att tjänstemännen på fängelset behandlade honom väl och att han var glad över att vara hemma igen. Sedan fortsatte han med mötets ärenden.

Som ett resultat av Edmunds-Tucker-lagstiftningen måste många förändringar ske på grund av nya regler som satts upp för territoriet. Så den 15 januari 1886 hölls ett möte i Tredje församlingens möteshus för inkorporeringen av Brigham Citys tredje församling.

Följande är protokollet:

1. A. A. Janson valdes till ordförande, Oluff Peterson valdes till mötessekreterare.
2. Föremål för mötet enligt ordförandens beskrivning, att bli en juridisk person enligt och i enlighet med gällande lagar i Utahs territorium.
3. Ledamöter kallad – en majoritet var närvarande.
4. En styrelse – nio män: biskop Adolph Madson, A. A. Janson, O. Peterson, S. N. Lee, G. B. Reeder, James Thompson, Charles Wight, Morris B. Young och Peter Nelsen. Biskopen i Brigham City 3:e församling ska vara medlem av och ordförande för styrelsen.
5. Objekt: Religiöst, socialt, välgörande och pedagogiskt och inte för ekonomisk vinst.
6. Tid: ska finnas i 50 år.
7. Verksamhetsplats: Brigham City 3rd Ward.
8. Adolph Madson valdes till president och A. A. Janson valdes till V. P. i bolaget. Vid ett styrelsemöte som hölls den 13 januari 1890 valdes A. A. Janson till bolagets ordförande.

Efter att Logan-templet invigdes 1884 kunde Anton och Mary åka dit med sin dotter Christine för att utföra tempelarbete för sina familjemedlemmar som hade gått bort. Anton skrev i sin dagbok att de 2, 3, 4, 9, 10 och 11 maj 1888 arbetade i templet och gjorde dop, begåvningar och beseglingar för familjemedlemmar. Vi antar att det förekom

viss kommunikation med familjemedlemmar i Danmark och Sverige så att de visste vem som hade avlidit, även om ingen korrespondens har överlevt.

Året 1896 måste ha varit ett mycket festligt år eftersom Utah blev en stat det året. Folket hade väntat länge på denna union, men hade hållits på avstånd av politiska skäl medan många omgivande stater hade accepterats i unionen. Men när det kom firades händelsen i hela staten. Det var också året som Anton nådde sina sjuttio år och Brigham Citys tredje församling höll ett stort firande för att hedra honom med en middag i kyrkan, ett program och öppet hus för människor i hela samhället.

Marie Forsgren komponerade och framförde till hans ära följande dikt, som uttryckte den aktning som han hölls av sina församlingsmedlemmar:

" För bara sjuttio år sedan idag i ett land så långt borta. En mammas hjärta fylldes av glädje när hon först såg sitt spädbarn. Hemmet var litet men ändå fyllt av kärlek Och den lilla främlingen från ovan, blev glatt mottagen av sina kära föräldrar Som bad att han länge måtte stanna här. Han var inte den första som deras kärlek delade, inte heller den siste som deras namn bar. Ty han hade två systrar och fyra bröder, jag tror att det är allt, det kan finnas fler. Men av detta spelar det ingen roll, Jag har utpekats den här ur lott och om hans liv vill jag tala; Jag kommer kanske att få dig att både skratta och gråta.

Han efter ett tag med ett namn var välsignad, Han började med Anthony Anderson Janson, jag har inte lärt mig resten. Från hans föräldrar, fattiga på världslig rikedom, han ärvde en mycket större välsignelse, god hälsa.

Som tiden led åren kom och gick, Vi finner honom på att göra en förmögenhet böjd.

Så han tog farväl av sina föräldrar och vänner och han valde för en tid i Danmark att bo. Och snart en förmögenhet av värde lades vid hans fötter, inte av silver eller guld. Men en dyrbar pärla från ett långt avlägset land Bro' dit av tjänare på Mästarens befallning.

Innan han bestämde sig pausade han och reflekterade. För av vänner skulle han undvikas om han accepterade detta. Och Mästaren krävde också hans tjänster. Allt måste offras för objektet i sikte.

Men belöningen som erbjöds var full kompensation. Så han accepterade evangeliet om den sista tidsutdelningen, och hans tid och hans talanger bestämde sig för att ge. Att hjälpa det stora arbetet att blomstra och leva.

I tre långa år gav hans tid och begåvning, Och arbetade i kärlek människors själar för att rädda, I sitt avlägsna hemland åt släkt och vän. Han sökte evangeliets ljus och sanning att förlänga. Men nu visade sig en ny känsla.

Han bestämde att i Sion, det välsignade landet, där många hade samlats för evangeliets skull, måste han också gå och ta del av deras glädje. Och så en kall och vintrig dag började han och seglade snart iväg. Från fosterlandet, släkt och hem, i ett främmande klimat bland främlingar att ströva omkring. Om resan har jag lite att säga.

Även om det var tröttsamt att resa den dagen Åtta månader ägnade åt resan. Och det finns en liten historia som jag inte får släppa.

När denna resa började var han fri från hjärta och själ och var full av sina skämt som en ung man borde vara, men innan den var fullbordad hade han på allvar vuxit. Hans hjärta hade fångats, det var inte längre hans eget.

Den hölls av en flicka som hette Maria, säger de, som han aldrig hade träffat förrän de var på väg; Men det spelade ingen roll, det orsakade dem inga stridigheter. För ett år senare blev hon hans fru. Tiden gick nu fort över vår hjältes huvud, för han hade snart en familj att klä och bröd, och försörjde sig i tidiga dagar.

Men de dagarna är förbi, vi lämnar dem bakom oss och ber dig att ta ett steg i ditt sinne.

För hans församling/familj hade ökat till nästan sjuhundra, han är fader till en församling, och hans plikter är onumrerade. Men allt eftersom tiden går, finns det en förändring i hans plan.

Han har lytt Guds befallning, men brutit mot en människas lag. Och medan rättvisan gömmer hennes huvud i skam. Den här mannen med andra är gjord för att lida i hennes namn. Han ställs inför rätta och döms, sedan inlåst i en fängelsecell och med brottslingar under en säsong.

Men scener som dessa prövade hans kärlekar aldrig, Hans tro är på Honom vars kärlek aldrig dör. Och när våra kors bildar rundor i stegen till himlen, känner vi att han stiger varje dag av de sju. Tills idag, vi vet att han är välsignad och hedrad bland män. Och som medlemmar i hans församling förlänger vi hjärtligt. Vår kärlek och respekt för honom är för oss mer än en vän.”

Denna hyllning skrevs i kalligrafi på ett stort pergamentark och inramade i en vacker förgylld ram. Den hängde på väggen i hans salong i många år och senare på väggarna i ättlingarnas hem.

Att göra research åt Anton har varit svårt eftersom han var en mycket blygsam, anspråkslös man, en som aldrig sökte publicitet eller kredit för prestationer. Han var inte mannen som fick rubriker för sitt arbete, men han var den som arbetade i bakgrunden på sitt mycket effektiva sätt som såg till att jobbet gjordes och alla detaljer sköttes. Det är av intresse att läsa hans dagböcker för att upptäcka vikten av siffror för honom. Han registrerade mötestider, summor pengar som samlats in eller spenderats, mil reste varje dag när de korsade slätterna. Uppenbarligen var han intresserad av detaljer. Protokoll från mötena visar kommentarer från flera personer på mötena, många av dem berättar vad de gjort. Han gav alltid en rapport som berättade för dem precis vad som hade åstadkommits och vad som behövdes utan några detaljer. Han hade en mycket pragmatisk inställning till livet. Han uppehöll sig inte vid tidigare misstag eller händelser. Istället såg han alltid fram med stor tro på sin Gud och de människor som han tjänade med.

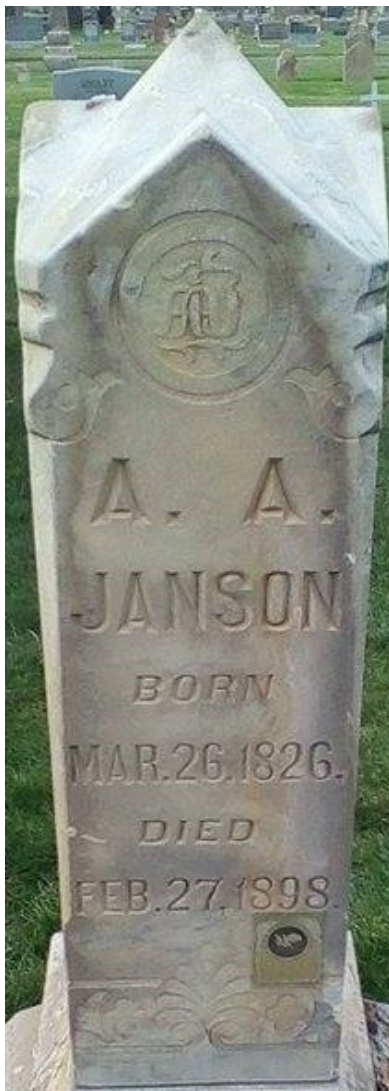
Han var mycket optimistisk i sin attityd och icke-dömande. Aldrig i sin dagbok lät han missmodig över missionsarbetet trots förföljelse och avslag. Han var strikt i sin lydnad mot prästadömetts ledarskap och sin Gud, och helt utan svek. Han var en man som älskade sin familj, var hängiven dem, försörjde dem väl och var älskad av dem.

Två dagar före sin död fick han en smärta i bröstet och diagnosen blev lunginflammation. Han verkade inse att slutet var nära, så han gjorde de nödvändiga juridiska förberedelserna och dog följande dag vid middagstid den 27 februari 1899. Hans begravning hölls den 2 mars i Brigham City Tabernacle, som han hjälpte till att bygga, och han begravdes på Brigham City-kyrkogården.

I hans dödsannons står det:

"Biskop Janson, vid tidpunkten för sin död och under ett antal år tidigare var chef för företaget Brigham City Woolen Mills, vars framgång till stor del berodde på hans outröttliga energi och oupphörliga tillämpning på allt som ser till det goda och samhällets välfärd.

Biskop Janson rörde sig med intelligens och kraft, och hans död lämnar ett tomrum, som inte snart kommer att fyllas lika värdigt."

Gravstenen på Brigham City Cemetery
Brigham City, Box Elder County, Utah

Hustru 1. Ane Marie (Mary) Palleson Janson

Peter P. Palleson, Mary's far

Denna livshistoria är till största delen baserad på skissen av Ane Marie (Mary) Palleson Jansons liv av hennes barnbarn, Loa Tingey Johnson, med några få detaljer tillagda av hennes barnbarnsbarn, Doris Ann J. Bishop.

Ane Christine Maria (Mary) Palleson föddes den 27 oktober 1838 i Yongerster, Norre Kongerslev. Det är en by nära Alborg, Jylland, Danmarks fastland. Hon var Peter P. Pallesons och Cecilia Christensen Pallesons sista barn. Peter var diakon i den lutherska kyrkan och därför var det hans plikt att se till att alla hans barn gick i kyrkan regelbundet. Denna dotter, kallad "Mary", växte upp i vad som skulle ha ansetts vara ett välbärgat hem, där alla barn fick en utbildning i sitt hemland, en fördel som många barn inte hade vid den tiden.

År 1850 etablerade Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga en mission i Danmark och missionärer började spridas över hela landet och predikade evangeliet för alla som ville lyssna. Hennes föräldrar varnade Mary och hennes yngre syster att undvika "mormon"-missionärerna som, vilket hennes föräldrar trodde, lockade de unga att åka till Amerika för vilka syften de inte visste. De som inte lyssnade på lärorna från de ödmjuka äldste hyste ofta misstankar om missionärernas goda avsikter. Bröder och systrar var gifta med undantag för en äldre bror som hade köpt ett hem och bodde själv, en ungarl av naturen. Han bjöd in sin syster Mary att bo hos honom och ta hand om sitt hem. Hon älskade den självständighet detta gav henne, och hon lät ofta sin femtonåriga syster komma för att bo hos dem. Mary hade hört missionärernas budskap och hungrat efter

att lära sig mer. Hon visste att hennes föräldrar inte skulle godkänna att hon gick på mormonmötena, så att bo hos sin bror var en stor möjlighet för henne.

En annan fördel fick hon, eftersom hon blev granne till familjen Nels Peterson, som tidigare varit grannar med hennes föräldrar. Mary blev nära vän med deras dotter, Cecelia, som var yngre än hon. Familjen Peterson accepterade evangeliets budskap och blev medlemmar i mormonkyrkan och var angelägna om att Mary också skulle gå med. En natt i november 1856 var de alla på väg till ett kyrkomöte med äldste Lindquist när Mary sa att om hon hade några vita kläder skulle hon vilja bli döpt den natten.

Hennes yngre syster, som tillbringade helgen med henne och hade deltagit i ett antal möten med Mary, var mycket imponerad. Cecelia sprang i förväg och lånade några kläder av en kvinna som bor nära mötesplatsen. Mary och hennes syster döptes den natten, den 8 november 1856, av Nels Peterson och blev medlemmar i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Under en kort tid hölls detta hemligt för deras föräldrar, men det dröjde inte länge förrän hennes föräldrar fick veta.

De beskyllde Mary, för hon hade inte bara blivit medlem själv, utan hade också påverkat sin syster att gå med. Hon hade syndat dubbelt i sina föräldrars ögon. Systemen togs hem, blev gift med en rik äldre man och tvingades att inte ha något med mormonerna att göra. Detta arrangerades av hennes föräldrar, som sed var på den tiden, och de kritiserade broder Peterson för att ha orsakat så mycket problem. Marys syster dog två år efter att ha lämnat kyrkan, och Mary trodde att hennes död berodde på besvikelse. Systemen hade svag hälsa och var rädd för att motsätta sig sina föräldrars önskemål.

När ett sällskap av heliga förberedde sig för att komma till Utah, lämnade Mary sin brors hem och gick ut för att göra hushållsarbete åt några rika människor i hopp om att hon kunde spara tillräckligt med pengar för att betala sin transport till Utah med företaget som snart skulle lämna. Hon fick bra lön, men när det blev känt att hon var mormon var hon tvungen att söka arbete på annat håll. Hennes besparingar ökade mycket långsamt. Under denna tid var familjen Peterson mycket snälla mot henne, och hon hade sitt hem hos dem när hon inte arbetade.

I januari 1858 samlade broder Peterson, tillsammans med ett sällskap av heliga, sina ägodelar, gjorde sig av med vad de kunde och började resan till Utah. Broder Peterson hade mycket tur att förfoga över sin egendom så var ganska välsignad med pengar och kände det som sin plikt att hjälpa andra som inte är så lyckligt lottade. Han ordnade med resan för arton andra, förutom sin egen familj.

Mary var en av dem och hon reste som medlem av familjen Peterson hela vägen tills de nådde Utah. Resan var nästan en nöjesresa för dessa unga flickor eftersom de var i en ålder då allt var fyllt av romantik och äventyr.

De reste till södra Danmark till Flensborg, där de träffade många andra som emigrerade från Danmark i ett LDS-företag. Från Flensborg åkte de med järnväg till Hamburg, Tyskland. Eftersom det var så mycket is i havet kunde de inte segla därifrån. Deras agent

ordnade så att de kunde resa med vagn till Bremerhafen. Där säkrade de plats på en ångbåt, som Mary beskrev som en boskapsbåt. Vid midnatt kom en storm och de flesta av passagerarna var sjösjuka medan besättningen sänkte seglen, och de drev runt Nordsjön en tid. Efter stormen var det ingen vind och de drev tillbaka mot Bremerhafen, där de stannade för att hämta mer bränsle och mat. Den 12 mars 1858 seglade de västerut mot England. Därifrån kunde de åka tåg till Liverpool och resa över England till hamnen där de skulle segla mot Sion. De gick ombord på fartyget John Bright på eftermiddagen den 19 mars. Conway Sonne berättar: "Det här skeppet var en amerikansk tredäckare, en av de största fyrkantriggare som användes av de heliga. Fartyget leddes av kapten R. C. Cutting. Bland passagerarna fanns åttionio mormoner – åttio från Skandinavien och nio från England. Äldste Iver N Iversen, som var på väg hem från en skandinavisk mission, var ansvarig för de heliga.

Enligt Mary var segelfartyget på sin första resa. Allt var trevlig, men på den tiden byggdes fartyg helt enkelt för att dra laster över havet och inte för att passa passagerarnas bekvämlighet. Däcket var indelat i fack med skiljeväggar, och dessa fack var indelade i hyllor, den ena ovanför den andra. Varje hylla var bräda som två personer kunde sova på om de var försiktiga med att vända sig. Kvinnorna sov i en våning och männen i den andra. Detta arrangemang erbjöd inte mycket avskildhet för någon. Eftersom det var kallt och stormigt stora delar av tiden var de tvungna att vara försiktiga med sina filter. Eftersom resan var så lång fick de tvätta filtarna då och då och hänga upp dem mellan dessa hyllplan för att torka. Anton Andersen Janson, en konvertit från Sverige som precis hade avslutat tre år som missionär i Danmark, var också ombord på detta fartyg. När han och Mary träffades under resan är okänt, men när han satt på lådorna med kläder mellan dessa rader av nytvättade filter, uppvaktade han Mary och vann hennes hand. Många av deras samtal hördes av Cecelia som bara var tretton år och Marys ständiga följeslagare. De var som systrar och tillbringade senare långa lyckliga timmar med att minnas sin resa från Danmark.

Den andra veckan ut bevittnade de döden och begravningen till sjöss av en medlem i deras grupp. Den 23 april fick de syn på land, vilket var anledning till stor glädje. Resan över Atlanten hade tagit dem trettiofyra dagar. En bogserbåt drog deras skepp in i New Yorks hamn. Följande dag tog en ångbåt dem till land där de registrerades och undersöktes av en läkare. De bodde på ett hotell där i två dagar och åkte på ett tåg den 26 april. De åkte via Buffalo, Cleveland och Chicago till Iowa City, slutet av järnvägslinjen. En äldste Haight och äldste Hyer mötte dem där för att berätta för dem att president Brigham Young ville att alla de arbetsföra och ogifta männen skulle fortsätta direkt till Salt Lake City, Utah, för att vara till hjälp för mormonerna i händelse av konflikt med USA. Army, som var på väg till Utah. Andra i gruppen skulle stanna i Iowa City tills tillstånd kom för dem att fortsätta. Christopher O. Folkmann kallades att presidera över de kvarvarande.

Inom några veckor fick de besked om att påbörja sin resa västerut så att de kunde nå Salt Lake City innan vintern. Eftersom en stor militär armé hade rest före dem,

förbättrades vägarna, broarna och en del andra färdförhållanden, vilket hjälpte dem. Mary och Cecelia gick hela vägen från Florence, Nebraska till Salt Lake City. Ibland mötte de slingrande grupper av soldater som följde efter armén och kunde byta ut färsk mjölk från sina kor mot färskt kött och konserver, vilket hjälpte deras matförsörjning.

Detta sällskap anlände till Salt Lake City den 6 oktober 1858. Mary gick till Session's Settlement (Bountiful), men Anton hittade henne snart, och biskop Pettigrew genomförde sin vigselceremoni i Salt Lake City den 10 november 1858.

Anton och Mary bodde i Salt Lake City ungefär ett år och flyttade sedan till Brigham City, där de tillbringade resten av sina liv. Deras familj bestod av fyra barn:

Son/dotter	födelsedatum	dödsdatum	vigseldatum	makes namn
Peter Anton	9 Mar 1860	14 Sep 1860	-	
Ane Christine	7 Feb 1861	28 May 1901	Omkr. 1883	Martin Stark
Lucy Sophrony	27 Sep 1862	29 Dec 1881	16 Mar 1885	Hans Larsen
Ebba Priscilla	24 Dec 1864	23 Dec 1944	7 Feb 1883	Henry Page Tingey

Mary födde en dödfödd pojke 1886 och fick senare flera missfall. Detta var skakande för Mary och Anton eftersom de älskade barn och hoppades på en stor familj.

Hon trodde att hennes man skulle få större ära i sitt liv efter detta om han hade en stor familj. På grund av ganska bräcklig hälsa och missfallen Mary hade haft, kände de båda att deras familj var begränsad i antal. Så när apostel Snow uppmuntrade Anton att ta en annan hustru, uppmuntrade Maria honom att göra det.

Polygami hade tidigare meddelats av kyrkans ledning. Apostel Snow var ett exempel för dem med sina sex fruar. Eftersom Anton var en trogen medlem och en ledare i samhället uppmuntrades han att följa denna plan. Män valde vanligtvis mycket unga kvinnor att gifta sig med. Anton valde Hanna Torkelson, en mycket vacker ung konvertit från Sverige, som hade anlänt till Brigham City tidigare. Hennes mamma hade gått bort medan hennes familj gick över slätten till Utah. Mary välkomnade Hanna till deras hem, och de bodde alla tillsammans under de första åren i hemmet på 106 South First West. Faktum är att de fyra första av Hannas barn föddes i det hemmet, och sedan byggde Anton ett hem åt Hanna bara några kvarter bort på 504 West 1st North. De två fruarna och barnen gick fram och tillbaka mellan de två hemmen och förblev nära i sin relation.

Trots att hon hade en svag hälsa, verkade Mary som Hjälpföreningens president i flera år och stödde Anton helt och hållet som verkade som rådgivare i biskopsrådet under några år och sedan som biskop i elva år. Protokoll från tredje församlingens Hjälpförening som finns tillgängliga från kyrkans arkiv framställer Mary som en mycket omtänksam, kompetent ledare. Vid det första mötet efter att hon fick stöd som president välkomnade

hon och talade till systrarna både på danska och engelska, eftersom deras församling bestod av många som talade det ena eller det andra språket. Hon besökte ofta systrarna på församlingen och hjälpte till att ta hand om de sjuka. Både hennes och hennes mans ansvar innebar att invandrare skulle bo till dem tills de kunde hitta arbete och bostad. Deras hem gav tröst och uppmuntran till nykomlingarna och hjälpte till att orientera dem till ett nytt sätt att leva.

Mary var en god mor till sina tre små flickor, och lärde dem alla hushållsfärdigheter samtidigt som de lärde sig evangeliets principer. Medan barnen gick i skolan när den var tillgänglig, undervisade Mary och Anton mycket i hemmet. De levde mycket sparsamt och fyllde många burkar med frukt från sin trädgård på sommaren och lagrade massor av grönsaker för vintern. Flickorna lärde sig att sticka och virka och sy mycket fint, eftersom de var tvungna att göra nästan alla sina kläder. Mary förmedlade till dem en önskan att bära snygga kläder och framstå som välvårdade.

När den federala regeringen antog lagstiftning mot polygami, led hela familjen igenom de rättegångar som lagstiftningen skapade: separationen av Hanna och hennes familj till ett annat hus, Antons fängelse och störningarna som det skapade i deras liv. Mary kände smärtan med Hanna och hennes familj, och arbetade för att hjälpa Hanna med vad hon kunde. När Marys barn växte upp och gifte sig tillförde barnbarnen en ny dimension till hennes liv. Deras äldsta dotter, Christine, gifte sig med Martin Stark och de fick en dotter, Vera.

Mary och Anton var besvikna över att äktenskapet slutade i skilsmässa, men Christine och Vera kom tillbaka hem och bodde hos dem. Sophrony gifte sig med Hans Larsen och de fick en son, Ethelbert. Men Sophrony gick bort sex år senare, sex månader efter att hennes dotter Ruby föddes. Ruby dog vid ett år. Medan Sophronys man gifte om sig och fick andra barn, tillbringade Ethelbert mycket tid med sina morföräldrar. Priscilla gifte sig med Henry Tingey och de fick tio barn. Mary älskade att ha alla sina barnbarn över för att klä ut sig och njuta av sin danska matlagning. Hon gjorde soppa med danska dumplings, söt soppa och tunna pannkakor.

De är läckra och serveras fortfarande i många familjehem flera generationer senare. (Vissa recept följer.) När någon kom på besök lagade Mary en måltid, ofta var det tunna pannkakor (fler ägg och mindre mjöl än vanliga pannkakor) serverade med hallongelé eller sylt. En annan favorit från Danmark var "sovva och sild." Vad är denna maträtt med det outtalbara namnet? Gör varm korngröt av hälften mjölk och hälften ale. I denna skär man överblivet rågröd i lagom stora bitar och blandar i eventuell överbliven gröt.

Det är sovva, och danskarna åt det ofta. Från tidiga dagar har människor i de skandinaviska länderna torkat sill ("sild") i luften och ätit fisken rå eller kokt, ben och allt. Senare som salt var tillgängligt för vanliga människor under medeltiden, blev det vanligare att konservera sill i saltlake.

Mary anpassade det gamla receptet till det som fanns tillgängligt och gjorde vad de gjorde kallas "bröd och öl". De värmdes mjölk med hemgjord öl och tillsatte hembakat bröd. Jag minns att mostar och andra äldre släktingar kom hem till oss och verkligen njöt av det. Det var inte en av mina favoriter och jag har inget recept på det. Mary skapade ett varmt, lyckligt hem för sin familj och alla som kom in i hennes hem.

Hennes barnbarn Loa skrev om sina sista veckor:

" Vid tiden för farfars död, den 27 februari 1899, var farmor mycket sjuk och det ansågs bara vara en fråga om några veckor innan hon skulle följa honom. Men hennes hälsa förbättrades och hon kunde vara uppe en stund innan hon dog. Farmor var en mycket anspråkslös kvinna. Hon älskade vackra saker men var alltid rädd att om hon bar dem skulle hennes vänner tro att hon blev världslig eller upphöjd i sitt hjärta; följaktligen undvek hon allt som skulle väcka uppmärksamhet hos henne själv. Hennes mål och planer var alltid för ett framtida liv, att vinna rikedom för det kommande livet; därför försökte hon göra gott mot andra och lätta deras bördor. Under sin sista sjukdom besöktes hon av Cecelia Peterson Nelson, hennes livslånga vän, som kom varje dag för att bada och sköta hennes behov eftersom ingen annan tycktes behaga henne så väl.

Farmor dog 28 maj 1900.

RECEPT FRÅN MARY JANSON

Danska dumplings till soppa

Ingredienser:

4 skivor hembakat bröd, kanterna borttagna

1 c mjölk

¼ c. margarin

½ c. mjöl

½ tsk. Salt

¼ tsk. Peppar

3 ägg

Lägg brödet i en tjock stekpanna, tillsätt mjölk och margarin. När det värms på medel, mosa brödet med en gaffel. När det är varmt, tillsätt mjöl under konstant omrörning tills degen drar sig bort från sidorna (som gräddpuffsmet). Lägg degen i en skål och tillsätt äggen ett i taget och vispa efter varje ägg tills du har en smidig deg. Lägg små klimpar i soppan (antingen kyckling eller nötkött).

Röd Mush

Ingredienser:

1 liter juice (hallon)
½ c. tapioka
1 c. socker
1 msk. citron juice
Lite kanel eller kryddnejlika, om så önskas

Gör så här: Blanda, rör om och koka tills det kokar. Rör om då och då medan det svalnar. (Sockret kan behöva anpassas efter smak.) Servera varmt eller kallt med grädde och socker. (Detta liknar inte ens den förpackade danska desserten som finns i butikerna.)

Söt soppa

4 c. vatten
2 c. hallon eller röd druvjuice
1 c. socker
½ c. sago eller tapioka
1 c. urkärnade katrinplommon
½ c russin
½ apelsin, skalad/tärnad
½ citron, skalad/tärnad
½ c. citron
1 tsk kanel, 1 tsk. hela kryddnejlikor
3 äpplen, skalade/tärnade

Gör så här: Koka allt långsamt i en timme. Ger ca 12 portioner. Servera varm eller kall. Blir en god lunchrätt med knäckebröd och ost.

Tunna pannkakor

3 ägg
1 c. mjölk
½ c. mjöl
1 msk. Socker
lite salt

Gör så här: Blanda ingredienserna i en mixer. Lägg 1 msk. margarin i en medelstor stekpanna. När den är medelvarm, håll i precis tillräckligt med smet för att täcka botten av stekpannan. Koka tills äggblandningen knappt stelnat, vik försiktigt på mitten och sedan på mitten igen. Pannkakan ska inte få färg, utan vara vackert gyllengul. Toppa med hallonsylt eller gelé, eller vinbärsjelé, eller pudra med strösocker.

Gravstenen på Brigham City Cemetery
Brigham City, Box Elder County, Utah

Hustru 2. Hanna Torkelson

(Primära källor för Hanna Torkelson Peterson Jansons liv var två livsberättelser skrivna och inlämnade till "Daughters of Utah Pioneers" av två av Hannas döttrar: May J. Sorensen och Adell J. Kelly, och även av ett barnbarnsbarn, Dr. Robert Jenson. Från dessa tre berättelser tillsammans med ytterligare forskning skrev Doris Ann J. Bishop, ett barnbarnsbarn, följande livsberättelse)

Hanna Torkelson Peterson föddes den 7 augusti 1852 i Uddorp, Skepparslovs församling, Kristianstad, Sverige, den yngsta av fem barn födda av Karna Jonsson och Nils Pehrsson Torkelson Peterson. När hon var två månader gammal flyttade familjen till Farlov, Kristianstad, Sverige. Hennes far ansågs vara ganska välbärgad. Han ägde sitt hem och en liten butik. Han var ett tegellager av yrke.

Äldste Anders W Winberg introducerade evangeliet om Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga i södra Sverige 1852. På kort tid hade han organiserat fyra avdelningar av kyrkan i Skönabäck, Malmö, Lomma och Lund och bildat Skånekonferensen trots förföljelse och trakasserier från lokalbefolkningen och polisen på grund av den strikta statliga kontrollen av religion. Paret Peterson bodde i detta område och blev bekanta med evangeliet. Hanna och några i familjen omvändes och döptes 1861.

Pga förföljelsen beslutade familjen att emigrera till Amerika. Det var en stor prövning för dem att lämna alla sina världsliga tillhörigheter och komma till ett nytt land och börja om från början. Men de var beslutsamma och de reste den 20 april 1863 på väg mot Köpenhamn, Danmark.

Från Köpenhamn gick de ombord på en ångbåt till Kiel, Tyskland, åkte tåg till Hamburg och sedan till Bremerhafen. De åkte med ångbåt över Nordsjön till Grimsby, England. De tog järnvägen över England till Liverpool där deras skepp, John J. Boyd, väntade på dem i hamnen. Detta var ett amerikanskt fartyg som ägdes av William Tyson från New York och uppkallat efter en tidig sjöfartshandlare. Hon var en tredäckare med fyrkantig akter.

Detta var hennes tredje resa med mormonemigranter, 767 mormoner till antalet, de flesta från Danmark, Norge och Sverige. J. H. Thomas var kapten på fartyget. Äldste William W Cluff presiderade över mormonerna med hjälp av äldste Knud H Bruun och William S Baxter, tre av nio återvändande missionärer. Emigranterna såg många isberg och valar på sin **tjugonio dagar långa** resa och anlände till New Yorks hamn den 29 maj 1863. Familjen Peterson gick i land i detta nya land följande dag, den 1 juni, och reste med järnväg till Iowa, där de gjorde planer på att korsa slätterna för Sion.

Vid tio års ålder tyckte Hanna att det här var ett stort äventyr. Hon hade god hälsa och led aldrig av de svårigheter som vissa gjorde. Hon gick hela vägen från Iowa eftersom det inte fanns plats i vagnen. Hennes syster, Christina, var mest sjuk hela vägen. När de kom till en flod bar Hannas pappa henne över på ryggen. Hon firade sin elfte födelsedag under deras resa. När de reste uppför Missourifloden på väg till Florens, Nebraska, blev många sjuka av vattnet, möjligen av kolera eller tyfoidfeber. Två veckor efter deras överfart blev Hannas mamma sjuk och gick bort. Hon begravdes nära Florence, Nebraska. Det var svårt för familjen att fortsätta utan henne och det innebar mer ansvar för Hanna att hjälpa sin pappa, men de var engagerade.

Varje eftermiddag hade Hanna och flera andra barn ansvaret att samla buffelflis eller ved i påsar eller kjolar så att de kunde göra upp en eld för att laga sin middag. Barnen stannade i grupper när de letade efter ved eftersom de var rädda för indianerna.

De anlände till Salt Lake City den första oktober, där de stannade i två veckor. När de hittade en herr Bingham som skulle flytta till Hyrum, övertalade de honom att ta dem med sig.

De tillbringade vintern där, men flyttade till Brigham City på våren. Det var nödvändigt för Hanna att arbeta för att andra skulle tjäna lite pengar eftersom hennes far hade spenderat större delen av deras pengar på att hjälpa andra heliga att emigrera. Hanna arbetade för John Evans och många andra i Brigham City. Det var en stor anpassning för henne i detta nya land, att behöva lära sig ett nytt språk och ett helt nytt sätt att leva samt lära sig mer om mormonernas tro.

Hannas syster Christina gifte sig med Jeppa Jeppson 1865. Utan sin hustru och inför så många utmaningar blev hennes far Nils desillusionerad av kyrkan och återvände till Sverige. Hanna valde att stanna i Brigham City.

Apostel Lorenzo Snow var ledare för samhället i Brigham City, och folket hade stor respekt för honom. Han var deras andliga såväl som samhällsledare. Hanna hade stor tilltro till evangeliets principer och försökte leva efter dess lärdomar, men när pappan

var borta hade Hanna inget stöd. Så när hon blev uppmuntrad att ingå ett polygamt äktenskap accepterade hon det och den vackra femtonåriga Hanna gifte sig med fyrtioettåriga Anton Andersen Janson. Även han var svensk och murare, liksom hennes far. Han var vänlig, mild och lydig mot sina andliga ledares råd. De gifte sig i Endowment House i Salt Lake City den 2 november 1867. Han förde henne till hemmet där hans fru Mary och deras tre döttrar bodde på 106 south 1st West i Brigham City. Det var nästan ett mor-dotter-förhållande mellan Hanna och Mary på grund av deras åldersskillnader. Hanna hade varit utan sin mamma i fyra mycket viktiga år i hennes liv. Mary lärde henne många hemliga färdigheter som hon inte hade blivit utsatt för. Vad som än behövde göras, det gjordes, och de verkade fungera mycket bra, och de utvecklade en mycket nära relation.

De fyra första av Hanna och Antons barn föddes medan de alla bodde tillsammans. Det första barnet, en flicka vid namn Hanna Clarinda, gick bort efter bara ett år, en mycket sorglig upplevelse för dem alla. Sedan kom Albert, Oscar och Adell. När familjen ökade och den federala regeringen skärpte restriktionerna för månggifte, byggde Anton ett hem åt Hanna och hennes familj i närheten på 504 West 1st North där de nästa fem barnen föddes.

Följande är en lista över Hanna och Antons familj:

Son/dotter	födelsedatum	vigseldatum	dödsdatum	makes namn
Hannah Clarinda	27 Aug 1869	ogift	29 Sep 1870	
Albert Carnelias	11 Jul 1871	ogift	24 Oct 1889	
Syrilla Adell	22 Feb 1876	3 Jun 1903	2 Jun 1943	Walter James Kelly
Oscar Daniel	31 Aug 1873	ogift	23 Mar 1952	
Clarence Anton	3 Sep 1878, tvilling	1 May 1911	25 Jan 1961	Katinka O.Broadstone
Florence Antonelle	3 Sep 1878, tvilling	13 Sep 1912	28 Nov 1959	Joseph M.Penrose
Royal Veran	22 May 1881	13 Jul 1926	18 Jan 1948	Lucille Hines
Mary Lovina (May)	22 Mar 1884	13 Sep 1909	27 April 1958	Ferdinand M. Sorenson
Cyrus Valdays	5 Oct 1887	ogift	15 Aug 1936	

När Hannas tvillingar föddes 1878 tog Mary pojken Clarence till sitt hem och uppfostrade honom, dels för att hjälpa Hanna och även för att det inte fanns några pojkar hemma hos henne.

Hanna var en mycket tystlåten, reserverad kvinna, men hon gjorde mycket gott bland de fattiga och sjuka som behövde hjälp. Det fanns inte så många läkare på den tiden, så hon

hjälppte till med förlossningen av många barn. Faktum är att hon var med vid nästan varje förlossning i hennes grannskap. Hon var välsignad med sin kallelse till de sjuka. Hon hjälpte familjen S. N. Lee när de hade scharlakansfeber och i Buchanans hem när de hade svart difteri, men varken hon eller hennes barn var drabbade av någon av sjukdomarna. Hennes nöjen i livet var få och ungefär den enda rekreation hon hade var när ett antal av kvinnorna gick till syster Sörensons hem och tillbringade kvällen, eller när de höll "quilting bees" (*handarbetade med quilting*).

Hon var en bra mamma med sina barn, lärde dem evangeliets principer och lät dem hjälpa henne med sysslorna. Hon samlade mycket av frukten från sin trädgård på sommaren och lärde sina barn alla de inhemska färdigheterna. De gjorde sina egna kläder och blev utmärkta sömmerskor, som utförde arbetet för hand. De stickade, virkade och broderade många föremål för att dekorera deras hem. (Jag minns att som unga flickor kom många av dem till vårt hem för att visa min mamma, Loa Tingey Johnson [deras systerdotter], nya kläder de hade gjort. Under sommaren satte min mamma ofta upp ett täcke på baksidan av gräsmattan och bjöd in alla för att hjälpa till att quilta det. De kom på morgonen, mamma serverade lunch till alla och sedan quiltade de tills täcket var färdigt. Det var en bra tid för dem att hälsa på tillsammans i skuggan av träden och uträtta ett viktigt arbete medan de mindes tillsammans. De var utmärkta quiltare.)

Hannas andra barn och äldsta son, Albert, gick bort i oktober 1889, bara två månader innan Anton greps och fängslades för samboende. Det var en mycket sorglig och ensam vinter för henne och deras familj. Sju av Hannas barn, från tretton till två år, var hemma med henne vid den tiden. På grund av det ständiga hotet från de federala myndigheterna kunde Anton inte spendera mycket tid med Hanna och hennes familj. Arresteringen började en ny era för dem eftersom Anton tvingades av lagen att göra ett val mellan de två fruarna. Medan han fortsatte att försörja båda familjerna, var han begränsad i den tid han kunde tillbringa hemma hos Hanna. Den äldsta sonen Oscar gjorde mycket för att hjälpa sin mamma att övervaka de yngre barnen och ta hand om hemmet. De yngre barnen såg på Oscar som en fadersgestalt och respekterade honom.

Clarence sa: "Jag såg alltid upp till Oscar och skulle aldrig våga vara olydig eller säga mot honom." Med Oscar ansvarig så var alla sysslor gjorda. Detta var till stor hjälp för Hanna. Hanna tyckte om att prata och fråga om människor. Det sades av de som kände henne: "Du behövde inte undra var du stod med Hanna. Hon sa alltid vad hon tyckte."

Hon var en tydlig kvinna, men hon gjorde mycket gott bland de sjuka och de som behövde hjälp. Hon lärde sig läsa men inte skriva engelska. Hennes barn skrev vad hon behövde göra. Hon var en vacker kvinna med mörkt hår, alltid klädd prydligt och var en duktig hushållerska och kokerska. Hon gjorde speciellt utsökt sylt och gelé.

Hanna tjänade troget som Hjälpföreningslärare i ungefär trettio år, så länge som hennes hälsa tillät. Hennes lott i livet var svårt eftersom hon var tvungen att tillbringa så mycket tid ensam med att sköta hemmet och uppfostra sin familj. Men hon bildade en mycket

bra familj. De avslutade alla skolmöjligheter som fanns i Brigham City. Oscar och Clarence ägde och drev vid en tidpunkt Hardware Ranch, en stor ranch i bergen söder om Hyrum. De ägde också annan egendom nära Brigham City, där de hade fruktträdgårdar och även födde upp får. Royal flyttade till Idaho och drev jordbruk där. Cyrus ägde och drev en bensinstation i Brigham City. Adells man var också bonde. Florences man drev stora fårhjordar i västra Box Elder County, och Mays man, som var mycket begåvad musikaliskt, var bandleadare i Portland, Oregon.

I sin senaste sjukdom led Hanna nästan konstant i ungefär sex år, men var så reserverad och självmedveten att hon aldrig klagade. Det tog ett tag innan hennes barn kunde övertala henne att hon behövde konsultera en läkare, och det visade sig att hon var i ett mycket allvarligt tillstånd bortom medicinsk hjälp, så det enda som kunde göras var att lindra hennes smärta så mycket som möjligt. Hon uthärdade och gav sin familj råd ända till slutet, när hon dog den 10 mars 1921.

Hon lades till vila på kyrkogården i Brigham City bredvid Anton. Hon var en, vars lovsång inte hade ropats från hustopparna, men som hade utfört sitt uppdrag här i livet för den belöning hon skulle få i livet efter detta.

Gravstenen på Brigham City Cemetery
Brigham City, Box Elder County, Utah

Anton Andersen Jansons begravning i Tabernaklet i Brigham City, Utah.
Han dog 27 februar 1899.

Brigham City Tabernakel

Byggd 1867-1890. Pionjär-bosättare använde sten och trä från närliggande berg och deras finaste hantverk för att bygga denna plats för tillbedjan.

Biskop Anton A. Janson hjälpte till att bygga detta tabernakel som invigdes 1890.

Brand och återuppbyggnad

Tabernaklet förstördes av en brand 1896, bara 6 år efter att det stod färdigt 1890.

Söndagen den 9 februari 1896, när kyrkans medlemmar började samlas, utbröt det en brand i byggnaden som antändes och reducerades till svärtade stenmurar. Inom ett år byggdes tabernaklet om med elegant träarbete och ett distinkt gotiskt torn, och invigdes av George Q. Cannon i mars 1897.

FÖRFATTARE

Doris Ann J. Bishop (7/8 1924 – 4/7 2017)

läste hemekonomi vid Utah State University och hennes M.A.-motsvarighet i engelsk litteratur vid University of California, Riverside. Hon undervisade i engelska vid Polytechnic High School i Riverside, Kalifornien i 16 år. Hon och hennes man växte upp i Utah. Dessa rötter förde dem tillbaka till Utah där de bosatte sig i Provo efter hans pensionering som mejerispecialist vid University of California. Tillsammans tjänade de två missioner för LDS-kyrkan: Rochester, New York och Washington D.C. Temple. Hon har publicerat flera släkthistorier.

Steve & Mary Larsen

Steve var missionär i Japan 1963-66. Han fick en MA och BS i kemi från Utah State University och en doktorsexamen i biokemi från University of Wisconsin-Madison. Efter ett postdoktorandstipendium vid Johns Hopkins University School of Medicine undervisade han i mikrobiologi och forskade vid Indiana University School of Medicine i Indianapolis i 30 år. 1991 bodde familjen i Tokushima, Shikoku, Japan medan Steve var på sabbatsledighet i Tokushima Universitet. För närvarande är Mary och Steve missionärschefer för Indianapolis Bishop's Storehouse.

*LDS-kyrkan =
the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints =
Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga =
Mormonkyrkan*

*Kyrkan har sitt huvudsäte i Salt Lake City, Utah.
Internationellt uppgick kyrkans medlemsantal 2022 till över 17 miljoner personer,
enligt samfundets egna uppgifter.*

BISHOP A. A. JANSON.

A Prominent Citizen of Brigham— Long and Useful Life.

Correspondence Tribune.]

Brigham City, Feb. 18.—Bishop A. A. Janson, an account of whose sudden death appeared in Monday's Tribune, was one of the most prominent and best-beloved of Brigham's old-time citizens, and expressions of deep sorrow and profound love and veneration are heard on every hand. Gentiles as well as Mormons bearing witness to his high character.

A. A. Janson was born in Gästet, Sweden, March 26, 1824, where he passed his youth, removing while yet a young man to the Danish capital, Copenhagen. Here, on the 5th of November, 1851, he embraced the Mormon faith, being baptized by Elder John Gronbach. He was ordained an elder on March 1, 1855, by the now aged Patriarch Liljenquist, who resides in Hyrum, and spent three years in the mission field of Denmark, after which he emigrated to America, reaching Salt

Lake City July 9, 1858. Immediately after his arrival in Salt Lake he was united in marriage November 16, 1858, to Miss A. C. M. Patterson of that city. While still in Salt Lake he was ordained to the eighth quorum of seventies—the 16th of January, 1859. On November 19, 1859, Mr. Janson removed to Brigham City, where he filled the office of teacher from 1860 to 1877. At this time Brigham City had but one ecclesiastical ward, and it being reorganized and divided into four wards, Mr. Janson was chosen as first counselor to Bishop J. D. Burt of the Third ward. He continued as first counselor during the terms of Bishops Burt and Madson, and on March 12, 1889, was himself set apart as bishop, succeeding Adolph Madson in that office and serving up to the day of his death.

Bishop Janson at the time of his death and for a number of years previous was manager of the Brigham City Woolen Mills company, the success of which enterprise was in a large measure due to his tireless energy and ceaseless application. In all things looking to the good and welfare of the community Bishop Janson could be safely counted upon to move with intelligence and vigor, and his death leaves a gap which will not soon be filled as worthy.

He leaves, besides his widow, a family of nine children, five daughters and four sons.

The funeral services will be held in the Tabernacle of this city Friday, the 24th inst.

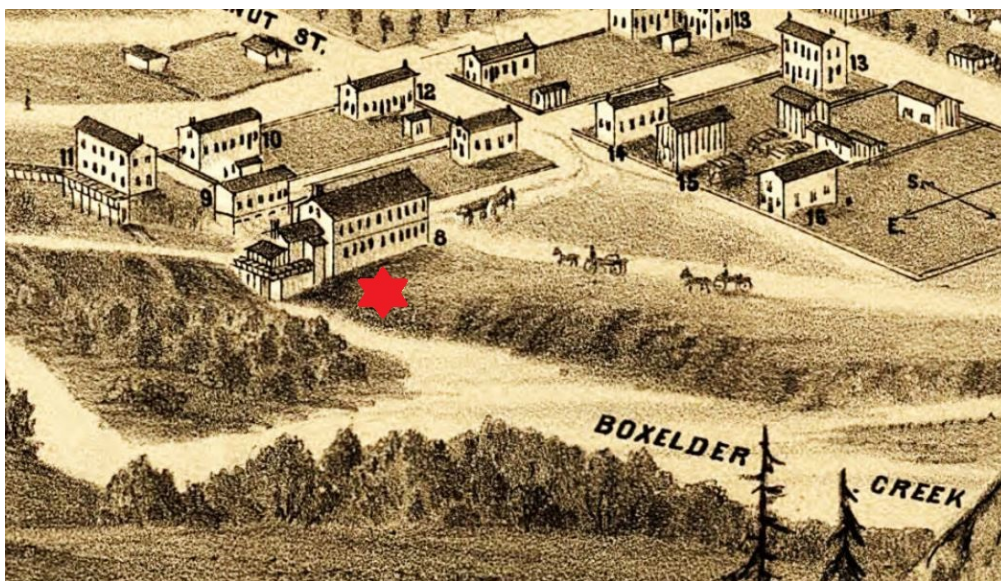
Tre av döttrarna:

Lucy Sophrony, född 1862

Adell, född 1876 & Florence, född 1878

Bilden är en del av en karta över Brigham City, från 1875.
Yllebrukets byggnad syns vid den röda stjärnan